

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (1814) 1984 LAPKRITIS-NOVEMBER 20 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Kūrėjai ir griovėjai

Kanados, JAV-bių ir galbūt kitų kraštų spaudoje, radijuje bei televizijoje plačiai nuskambėjo kanadiečio gydytojo dr. Henrio Morgentalerio byla, kurioje jis buvo kaltinamas negimusių kūdikių žudymu. Jį teisė dvilikos asmenų prisiekusiųjų teismas. Pastarasis, išklaušęs abiejų šalių teigimus, jų liudininkus, vadovaujančio teisėjo instrukcijas, — ilgokai svarstė, tarėsi ir pagaliau kaltinamąjį išteisino. Visuomenė tokio sprendimo liko nustebinta, nes atvejis buvo aiškus: dr. Morgentaleris policijos buvo pagautas nelegaliai įsteigtoje klinikoje atliekant neleistiną operaciją. Klinikos reikmenys buvo policijos konfiskuoti ir išgabenti. Atrodė, kaltinamasis teismo bus nubaustas už nesilaikymą įstatymo. Išėjo priešingai — prisiekusiųjų teismas išteisino kaltinamąjį ir tuo būdu apkaltino įstatymą. Be to, prisiekusiųjų teismas neatsakė į vadovaujančio teisėjo klausimą, būtent, ar kaltinamasis pažeidė įstatymą. O tai buvo esminis bylos klausimas, kuris nesulaukė prisiekusiųjų teismo atsakymo. Vietoje to byla pakrypo į kitą pusę, būtent, ar negimusių kūdikių žudymas leistinas. Bet šis klausimas priklauso ne prisiekusiųjų teismui, o krašto parlamentui, kuris tuo klausimu yra padaręs sprendimą ir išleides atitinkamą įstatymą.

SU ŠIOS bylos laimėjimu sustiprėjo negimusių žudymo šalininkų sąjūdis, pasisakantis prieš bet kokius varžtus šioje srityje. Esą kiekviena moteris gali daryti su negimusia gyvybe ką tik nori. Vienas stipriausių to sąjūdžio šulų yra gydytojas H. Morgentaleris. Kovą prieš galiojančius krašto įstatymus jis pradėjo Kvebeko provincijoje. Ten jis buvo teisiamas prisiekusiųjų teismo net tris kartus ir buvo išteisintas. Dabar savo kovą jis perkelė į Ontario ir Manitobos provincijas. Galimas dalykas, jis ir čia laimės, nes prisiekusiųjų teismo narių parinkimą kontroliuoja kaltinamojo advokatai. Jie atmeta kiekvieną kandidatą ar kandidatę, kuris ar kuri parodo bent mažiausią ženklą, reiškiantį humanišką nusistatymą tokioje byloje. Jau vien priklausymas religinei bendruomenei kaltinamojo advokatams yra nepriimtinas. Tuo būdu sudaromas toks prisiekusiųjų teismas, kuris yra palankus negimusių žudymui. Paprastai prisiekusiųjų teisme būna dvylikos asmenų. Jei bent vienas jų tvirtai priešinasi daugumos sprendimui, byla laikoma neišspręsta ir pradedama iš naujo su kitu prisiekusiųjų teismu. Morgentalerio atveju neatsirado nė vieno prieštaraujančio daugumai, nes buvo parinkti vienminčiai su specialistų pagalba. Taip kaltinamieji liko nekalti ir tęsia savo darbą.

DŽIAUGIASI šios bylos laimėjimu negimusių naikintojai, liūdi jų užtarėjai, kovojantys už negimusių kūdikių teisę į gyvenimą. Susidarė du sąjūdžiai ne tik Kanadoje, bet ir kituose kraštuose. Vieniems rūpi gyvenimo kūrimas, kitiems — jo naikinimas. Būdinga yra tai, kad tie, kurie pasisako prieš karą kaip naikinimą grėsmę, lengva širdimi remia negimusių naikinimą. Jie bando dengti savo pažiūras idealizmu, kovojančių už taiką, už moterų laisvę, bet iš tikrųjų jie sąmoningai ar nesąmoningai rikiuojasi į savanaudiško egoizmo sąjūdį, kuris griauia gyvenimo pagrindus. Juk kovoti už negimusių žudymą reiškia griauti patį gyvenimą, naikinti šeimą, kraštą, ardyti tautą, nes tai naudinga kai kuriems asmenim. Vieni iš to naikinimo pralobsta, kiti pagarsėja, treči susidaro neatsakingo, lėbaujančio gyvenimo sąlygos. Tai primena sovietinės ir nacinės koncentracijos stovyklas, kuriose vieni buvo ir tebėra naikinami, o kiti džiaugiasi ir lėbauja. Panašiai vyksta negimusių naikinimo procese, kuris darosi vis platesnis. Tuo būdu griovėjų frontas stiprėja, o kūrėjų — silpnėja. Ir jeigu tas procesas vis plėsis, išsipildys sena Spenglerio pranašystė — ateis Vakarų žlugimas, užviešpataus geltonoji-juodoji rasė, pasižyminti didesniu gajumu. Vakariečiai, kovodami už laisvę žudyti negimusius, kartu žudo ir save, ir visą savo civilizaciją.

KANADOS ĮVYKIAI

Ontario politikų lenktynės

Kanados ministras pirm. B. Mulroney valdžios vasarvietėje Kvebeke pirmą kartą susitiko su visų provincijų premjerais. Šį kartą susitikimas įsijungė ir Kvebeko premjeras R. Levesque, anksčiau boikotavęs P. E. Trudeau šaukiamus pasitarimus. Septynišias Kanados provincijas dabar valdo konservatoriai, draugiški ministerei pirm. B. Mulronio konservatoriams. Tačiau susitikimu su juo buvo patenkinti visi premjerai. Teigiama, kad pokalbiai buvo labai draugiški, lietingas bendradarbiavimą ekonomijos reikaluose. Juose priimtos temos, kurios bus svarstomos oficialioje ministro pirmininko ir provincijų premjerų konferencijoje 1945 m. vasario 14-15 d.d. Reginoje, Saskačevane. Pagrindinis dėmesys bus skirtas Kanados ir provincijų ekonomijos stiprinimui, investicijoms, prekybai, gaminių var-

žyboms užsienyje. Tada ministras pirm. B. Mulroney surengs kitą savo valdžios konferenciją ekonominiams reikalams, pakviesdamas pramonės, prekybos, darbo unių atstovus. Provincijų premjerai į tą konferenciją atsiųsti savo stebėtojus. Dar viena ministro pirmininko ir premjerų konferencija įvyks prieš pat naujojo biudžeto paskelbimą, kuriam finansų ministras M. Wilsonas yra numatęs balandžio pradžią. Premjerai pritarė B. Mulronio pasiūlymui rengti ekonominius pasitarimus bent viena kartą į metus.

Naujojo Ontario provincijos konservatorių vado rinkimai įvyks 1985 m. sausio 26 d., baigiantis šios partijos atstovų suvažiavimui. Pradžioje buvo tikėtasi, kad ilgamečiam premjerui W. Davis pakeisti atsisiras daug kandidatų, bet lig šiol savo kandidatūras paskelbė tik keturi ministrai:

Atkeliavo ruduo su savo dovanomis ir gamtos grožiu, primenančiu Lietuvą

Nuotr. Vytauto Maco

Sovietai pralaimės ir Lietuvoje...

Ideologinį karą sovietai pralaimėjo Lenkijoje, pralaimės ir Lietuvoje, ir kitur

Laikraštis "International Herald Tribune" 1984.X.22 išspausdino savo korespondento Briuselyje Leopoldo Ungerio straipsnį apie dabartinius įvykius Lietuvoje, Lenkijoje ir Baltijos kraštuose. Jis savo straipsnį pradeda sakiniu: "Stebuklas nevyko — popiežius nenuvyko Sovietų Sąjungon. Tik dvi valandų kecionė lektuvu, ir vis dėlto taip toli" — pareiškė Jonas-Paulius II rugpjūtį, apgailestaudamas, kad negalėjo nuvykti į Lietuvos Vilnių šiais šv. Kazimiero Lietuvos globėjo, 500 metų mirties sukakties metais".

Nebuvo išleistas Lietuvos ne kardinolas Agostino Casaroli, Vatikano Rytų politikos šalininkas, kuris laikomas priimtiniu derybų partneriu. Sov. Sąjunga buvo pirmoji valstybė, neįsileidusi popiežiaus. Ji neįleis jo ir Čekoslovakijon, ir Vengrijon, kaip Jonas-Paulius II planavo. Kremlius taipgi ta linkme daro spaudimą Jugoslavijai ir Lenkijai.

pramonės ministras F. Milleris, žemės ūkio — D. Timbrellis, teisingumo — R. McMurtry ir finansų — L. Grossmanas. Atrodo, įtakos turėjo \$10.000 kandidatūros mokestis, didelės išlaidos rinkiminiam vajui. Tie keturi kandidatai yra ilgamečiai ministrai, atsakingi už premjero W. Davis padarytus sprendimus. Jiems nepatogu kritikuoti ligšiolinę konservatorių valdžios politiką. Šią dilemą bandė išspręsti F. Milleris, siūlydamas neliesti praėjusias. Esą taip buvo susitarę ministrai kabinete. Tokį susitarimą paneigė D. Timbrellis ir L. Grossmanas. Pasak jų, buvo nutarta praėjusias skirtingai neliesti ministrų kabinetų posėdžiuose, tačiau kiekvienam kandidatui palikta teisė rinkiminiame vajuje pasisakyti, kaip jis būtų elgęsis tais atvejais, jeigu būtų buvęs premjeras. Tie kontroversiniai klausimai liečia oficialiai (Nukelta į 8-tą psl.)

Bijo popiežiaus

Iki šiol susirašinėjimas tarp Vaitkano ir Kremliaus nebuvo paskelbtas, tačiau ir be to aišku, kodėl sovietai bijo popiežiaus apsilankymo.

Vatikano Rytų politika, planuota Jono XXIII laikais, pradėjo veikti tik su Karolio Wojtylos išrinkimu popiežiumi. Pastarasis pareiškė esą pirmasis slaviskos kilmės popiežius. Tai svarbus niuansas Maskvai. Jonas-Paulius II sakosi kalbą visos R. Europos krikščionijos vardu. Jis nepažįsta pokarinio Europos padalinimo ir Rytus-Vakarų ir kalba apie dvasinę krikščioniškos Europos vienybę, kurioje reikšiami dvi didelės tradicijos, būtent Rytų ir Vakarų.

Maskva niekad neslėpė fakto, kad Jonas-Paulius II buvo svarbus veiksnys Lenkijos įvykiuose 1980 m., kai buvo įsteigta Solidarumo unija. Jo vizitas Lietuvoje taip pat neliktų be pėdsakų. Tai mato ir Kremlius. Juk Lietuva Sov. Sąjungos buvo jėga užimta. Vatikanas to niekad nepripažino ir dabar nepripažįsta. Šv. Tėvo apsilankymas Lietuvoje reikštų dar vieną žingsnį į "lenkų modelio" išplėtimą Sov. Sąjungoje ir kitose R. Europos valstybėse, kur santykiai tarp K. Bendrijos ir kompartijos yra įtempti.

Pavojus iš Lietuvos

Nė viena komunistų valdoma šalis nėra geriau pasiruošusi pritaikyti minėtą modelį, kaip Lietuva, kur katalikybė yra tautiškumo apraška, kaip ir Lenkijoje. Ir po 45-rių metų sovietinės okupacijos bei rusinimo 2,5 milijono gyventojų iš 3 milijonų laiko save katalikais, kurių 60% reguliariai dalyvauja Mišiose. Lietuvoje, kaip jokioje Sov. Sąjungos respublikoje, pasak autorius, stipriai veikia pogrindžio spauda, kurios pagrindinis leidinys yra "LKB kronika". Be to, buvo sudarytas tikinčiųjų teisėm ginti komitetas, įsteigta slapta kunigų semi-

narija. Šventovių uždarinėjimas ir kunigų įkalinimas sukelė riaušes.

Išstius šimtmečius Lietuva buvo susijungusi su Lenkija. Abi jos skleidė katalikybę Rusijoje ir Ukrainoje. Vilnius tarpkario laikotarpyje buvo valdomas Lenkijos. Ir dabar Vilniuje gyvena gausi lenkų mažuma. Tūkstančiai lietuvių dukart skubėjo Lenkijos pasienin pamatyti televizijoje Šv. Tėvo Jono-Paulius II, besilankančio Lenkijoje.

Moralinė jėga

"Popiežiaus apsilankymas šiuo metu būtų nenaudingas Kremlui, — rašo laikraštis. — Baltijos kraštai pergyvena politinio iškarsčio laikotarpį. Kremlius puolė estų nacionalizmas ir vykdė valymus Latvijoje. Sovietų vadovybė jau rušiasi 1988 m. propagandai, nes tada sueis 1000 metų Rusijos krikščionijai. Kremlius jaučia labai realų pavojų iš religijos pusės, ir popiežiaus apsilankymas sovietų žemėje galėtų jį tikrai padidinti".

"Popiežiaus sakosi vis tiek turįs viltį kada nors aplankyti Lietuvą. Tokiu užmoju jis davė puikią pamoką politinėje srityje. Jis žinojo iš anksto, kad šiuo metu negalės lankytis Sov. Sąjungoje, bet taip pat žinojo, kad vien tik užmojis ten apsilankyti skatins atmes-ti sovietizaciją Lietuvoje ir kitur". — samprotauja laikraštis.

Jonas-Paulius II turi didelę patirtį santykiuose su komunistais. Jis yra vienintelis Vakarų vadovas, turintis nuoseklia strategiją Kremliaus atžvilgiu. Jis žino kaip elgtis, norint atiduoti cezariui tai, kas jam priklauso, ir kartu parodyti jam, kad yra K. Bendrija — dvasinė jėga, su kuria reikia skaitytis.

"Sovietai visa tai vadina ideologiniu karu. Jie pralaimėjo tą karą Lenkijoje, pralaimės jį Lietuvoje ir visur kitur, nežūrint ar ten popiežius lankysis, ar ne" — baigia straipsnį laikraštis. M.

Pasaulio įvykiai

BRITANIJOSJE PAGAUSĖJO NUO Š. M. KOVO 12 D. STREIKUOJANČIŲ angliakasių grįžimas darban. Streikas buvo pradėtas dėl valdžios nutarimo uždaryti 20 nuostolingų kasyklų, kai iš viso jų yra 174. Dėl uždarymo darbo būtų netekę 20.000 angliakasių. Karingojo marksisto A. Scargillo vadovaujama angliakasių unija turi apie 180.000 narių. Atleistiems buvo planuojama darbą parūpinti kitose kasyklose, kai jose atsirastų vietos dėl angliakasių pasitraukimo, išėjimo pensijon. A. Scargillas su kitais unijos vadais streiką pradėjo be oficialaus visų unijos narių balsavimo. Pilno streiko jam nepavyko pasiekti — iš darbo nepasitraukė maždaug ketvirtadalis unijos narių, kuriuos gindavo policija, puldavo karingieji A. Scargillo šalininkai. Suvalstybintas akmenis anglies

kasyklas Britanijoje tvarko valdžios sudaryta Anglijos taryba, neseniai paskelbusi \$1.800 vertės Kalėdų priedą angliakasiams, kuriuo galės pasinaudoti ir grįžtantieji darban. Dirbančiųjų skaičius nuo vieno ketvirtadalio pakilo iki vieno trečdalia. Nuosaikinesnieji angliakasiai pradėjo reikalauti balsavimo streikui užbaigti, bet A. Scargillo vadovaujamas vykdomasis unijos komitetas tą reikalavimą atmetė, sustiprindamas teroro veiksmus prieš darban grįžančius angliakasius ir juos lydintius policininkus. Terorui panaudojamos benzino bombos, nusmailinti pagaliai, akmenys, po angliakasių atvežančiais autobusais pilamos su nafta sumaišytos stiklo šukės. Darban grįžęs B. Newtonas netgi susilaukė rūgšties chemikalų, skaudžiai sužeidusių jo veidą. Prasideda grasinimai streiko atsiskakusių angliakasių šeimoms.

jungos A. Scargillui ir jo šalininkams parūpins \$800.000 vertės sumą. A. Scargillas pripažino, kad ambasadoje buvo gautas pažadas neįvežti Britanijon akmenis anglies ir namams šildyti alyvos iš Sovietų Sąjungos. Esą tokių kitur pirktų ir Britanijai skirtų siuntų taip pat nepriims sovietų transportlaiviai. Tai liudija, kad angliakasių unija yra visiškai kompartijos kontroliuojama. A. Scargillas, užsitikrines unijos vadovybę neribotam laikui, važinėja jos nupirktu brangiu "Jaguaru" ir viešai šaiposi iš premjerės M. Thatcher.

Paskelbė rinkimus

Naujas Indijos premjeras Radživas Gandhi paskelbė parlamento rinkimus gruodžio 24 d., norėdamas pasinaudoti žuvusios savo motinos Indiros populiarumu, kurį dabar stailga išjudino jos nužudymas. Ji rinkimus buvo planavusi tik sekančiais metais. R. Gandhi paskelbti rinkimai neįvyks siku daugumą turinčioje Pundžabo valstijoje, kuriai jie siekia autonomijos, ir Asame dėl ten vykstančių religinių nesutarimų. R. Gandhi žada laikytis savo motinos ligišios politikos: Indijos neutralumo, religinės įtampos pašalinimo, draugiškų ryšių su Sovietų Sąjunga ir JA Valstybėmis. Pasak jo, Indiją su Sovietų Sąjunga jungia draugiškumas, iš jos gauta parama, o ryšiams su JAV ypač svarbūs ekonominiai, technologiniai ir kultūriniai reikalai.

Steigia grupes

Lenkijos vidaus reikalų ministerijos vadovybė perėmė kompartijos vadav ir premjeras gen. W. Jaruzelskis. Kalinimo dėl kun. J. Popieliuskos nužudymo susilaukė ketvirtas milicijos pareigūnas — plk. A. Petruška. Anksčiau buvo apkaltinti du leitenantai ir vienas kapitonas. Gen. W. Jaruzelskio režimui dabar naują problemą sudaro po kun. J. Popieliuskos nužudymo Lenkijoje pradėti steigti komitetai žmogaus teisėms ginti. Tos stebėtojų grupės seks milicijos ir kitų valdžios pareigūnų vykdamos įstatymų pažeidimus, nepateisinamus žiaurumus.

Šiame numeryje:

Kūrėjai ir griovėjai

Negimusių kūdikių byla, kuri sujudino visuomenę

Sovietai pralaimės ir Lietuvoje...

Spaudos balsas: jie pralaimėjo Lenkijoje, pralaimės ir Lietuvoje

Lietuva — išdidžių tradicijų kraštas

Rusų išeivių ir kitų spauda apie Lietuvą dabar ir seniau

Mūru stokim už nepriklausomą Lietuvą!

Dr. K. Eriingas apie žemių nusausinimą Lietuvoje ir sovietus

Siauriniai ryšiai su išeivija

Pogrindžio spauda apie naujuosius sovietų varžtus

Australijos lietuvių metraštis

Antras tomas leidinio, kuriame atspindi tautiečių veikla

Gintaras apie jaunimo darbus

Pokalbis su Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku

Jauni tėvai ir tikėjimas

Jaunosios kartos atstovės pasisakymas to klausimo svarstybose

"Žydra ir geltona"

D. Mackalienė apie B. Pūkelevičiūtės sceninius kūrinius

Ir išeivija pajėgi kurti

V. Vokietijos lietuvių kultūros instituto darbai ir rūpestiai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoj — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Šventovė, laukianti Lietuvos prisikėlimo

Prieš 50 metų pradėta statyti paminklinė šventovė Kaune
sovietų paversta radijo gamykla

Mintį statyti Prisikėlimo šventovę, kuri liudytų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, 1922 m. iškėlė tuometinis profesorius kunigas, vėliau vyskupas, Pranciškus Būčys. Statybos darbai buvo pradėti 1927 m., kai buvo paskirtas klebonu kunigas Feliksas Kapočius, O Kauno miesto taryba padovanojo sklypą prie Žemaičių ir Aušros gatvių sankryžos.

Paminklinei Prisikėlimo šventovei Kaune lėšos buvo telkiamos visoje Lietuvoje. Daugybė moksleivių rinko aukas, platindami statybos ženklukus. 1934 m. buvo baigti pamatai, kuriuos per pirmąjį tautinį Lietuvos eucharistini kongresą pašventino metropolitas arkivyskupas Juozapas Skvireckas. Kertinis akmuo buvo atgabentas iš Šventosios žemės, nuo Alyvų kalno, Angelaičių sąjungos lėšomis. Šventinio iškilmės dalyvavo Respublikos prezidentas Antanas Smetona, Bažnyčios, vyriausybės ir visuomenės atstovai.

Prisikėlimo šventovės statyba tęsėsi iki pat bolševikų okupacijos — 1940 m. birželio. Jau buvo įpusėti vidaus įrengimo darbai.

Paminklinėje Prisikėlimo šventovėje turėjo būti kasdien laikomos iškilmingos vakarinės pamaldos, reiškiant Dievui padėką už tautos laisvę ir prašant ją globoti ateityje. Ant šventovės stogo turėjo būti įrengta speciali koplyčia ir Kryžiaus keliai, ten pat turėjo būti atvaizduoti lietuvių tautos išgyventi vargai, kančios ir kovos.

Šventovės požemiuose turėjo būti įrengtas panteonas, kur būtų laidojami nusipelnę Lietuvai žymūs veikėjai, ir atskira koplyčia pamaldoms už mirusius. Šventovės bokšto viršūnėje buvo numatyta šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, koplytėlė, kurioje turėjo būti saugomas ir Vasario 16-sios aktas.

Atėjūnai pavergėjai, sunaikinę Lietuvos nepriklausomybę, negalėjo palikti nepalietę jai skirtosios šventovės. Dar per pirmąjį bolševikmetį Prisikėlimo šventovė buvo atimta iš tikinčiųjų ir paversta radijo gamykla. Šiandien daugybė išniekintų šventovių simboliuoja beteisį pavergtosios Lietuvos gyvenimą. Pirmoji iš jų nukentėjusi Prisikėlimo šventovė, kurios pamatai buvo pašventinti Kaune prieš 50 metų. Lmb.

Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties baigiamųjų iškilmių procesija, einanti aplink Šv. Petro ir Povilo šventovę Vilniuje 1984.VIII.26. Iškilmėje dalyvavo daug kunigų ir pasauliečių

Nuotr. P. S.

Mūru stokim už nepriklausomą Lietuvą!

Okupacinio režimo žemių sausinimo miglos, tikrovė ir grėsmė

DR. KAZYS ĖRINGIS

Jau ankstyvosios civilizacijos melioravo žemes, ypač jas drėkino, ir turėjo nemažai naudų. Daug kur tos žemės ilgai niui uždrusėjo, įrenginiai sunyko, bet žmonijos genijaus nuopelnai liko neginčijami.

Vėlesnės istorijos laikais, pvz. olandai, savo užmirkusių žemių krašte šimtmečius kovoję su vandeniu, pagaliau nusaicino net jūros dugną ir dabar plačiai naudoja drėkinimą ir laistymą. Pakito metodai ir galimybės, tačiau niekas neginčija jų pirminių darbų reikšmės.

Dar techniškai beginklėje nepriklausomoje Lietuvoje taip pat buvo atlikta pasigėrėtinai daug žemių sausinimo darbų. Maskva, okupavusi Lietuvą, nuo pat pradžios niekino, trūkdė, o ir dabar tebeniekina nepriklausomybės laisvę atliktus žemių melioravimo darbus.

Patikslinimai

Pirmiausia būtina pažymėti, kad Lietuvos nepriklausomybės šventės (1982 m. Vasario 16 proga) ir mano pranešimo mašinraštyje ir spaudą ("TŽ" 1982 m. 10 nr.), liečiant žemių melioravimą, įsivėlė korektūros klaida: vietoj 530,000 ha atspausdinta, kad nepriklausomoje Lietuvoje buvo 630,000 ha sausinamų žemių.

Tai mane, prievartos nušalintą nuo šaltinių, mechanškai suklaidino ir specialiau spaudoje aptariant šį klausimą ("TŽ" 1982, 22).

Patikrinus atitinkamus šaltinius, rasta: nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1938 m. laikotarpyje nusausta 445,668 ha užmirkusių žemių, o 1939 m. pabaigai šis skaičius pasiekė 480,000 ha. Be to, 11,900 ha buvo drenuota. Į tuos plotus neįeina nusaustos žemės lenkų užgrobtame Vilniaus krašte.

Iš skaičių matyti, kad priešpaskutiniiais nepriklausomybės metais (1939 m.) Lietuvoje buvo nusausta 34,332 ha žemės (480,000-445,668). Kartu būtina pabrėžti, kad sausinimo darbai pilnu tempu ėjo ir 1940 m., kai vasarą sovietai okupavo Lietuvą, ir iš dalies 1941 m., net pirmaisiais vokiečių okupacijos metais. Tai objektyvūs faktai, grovių kasimo statant kelius miškams ir durpynams grobti ir pan. darbai.

Susumavus matyti, kad 1920-1941 m. Lietuvoje nusausta 493,600ha žemių.

Skaičių kalba

Iš skaičių matyti, kaip sovietai sugriovė Lietuvos žemių sausinimo pajėgumą: 493,600-480,000=13,600 ha. Jeigu neprikli. Lietuva 1939 m. nusaustino 34,332 ha užmirkusių žemių, tai pirmosios sovietų okupacijos metu (1940-41 m.) nusaustino tik 13,600 ha. Šį gėdingą skaičių sovietai tydoms kaip "nuopelną" priskiria sau. Tai apgaulė. Tai priklauso neprikli. Lietuvos prieškarinio krašto ūkio pastangoms.

Apibendrinant žemių melioravimo darbų apimtį, reikia turėti ir ankščiau nusaustus plotus. Iki I D. karo žemių sausinimas sovietų nustatytose (1947 m.) Lietuvos teritorijose apčiuopiamai pakeitė

drėgmės sąlygas maždaug 29,800 ha plote (įskaitant ir buv. Klaipėdos kraštą).

Ankstesnio laiko vėlyviausių darbų apimtis buvo tokia: Klaipėdos krašte 1907-1917 m. nusaustinta atvirais grioviais apie 12,000 ha (nusaustinta ir drenažu, bet konkrečių duomenų aptikti nepavyko); pagrindinė minėtos LTSR teritorijos dalyje 1910-1915 m. nusaustinta apie 18,000 ha grioviais ir apie 6,300 ha drenažu.

Tad II D. karo pradžioje, karo veiksmais įsilypsnojus Lietuvoje (1941 m. pabaigoje), buvo sausinama apie 523,400 ha užmirkusių žemių. Turint galvoje dar lenkų užgrobtame Vilniaus krašte nusaustintas žemes (jų nusaustinta mažai), laikytina, kad 1941 m. pabaigoje Lietuvoje buvo įrengta sausinimo sistemų 530,000 ha užmirkusių žemių plote. Tai reikšmingas nepriklausomos Lietuvos palikimas.

Sovietiniai atėjūnai

Prasidėjus 1944 m. antrajai sovietų okupacijai, oficialioji Maskva ir okupacinis režimas Lietuvoje žemių sausinimo darbus gan atkakliai ignoravo. Šio veiksmo motyvai buvo politiniai, kartu ir profeminiai, nes tuo metu sovietų imperijoje pagrindinis dėmesys buvo sutelktas žemių drėkinimui.

Karo ir pokario suirutės sąlygomis neprikli. Lietuvos sausinimo sistemos buvo apleistos, paliktos be priežiūros, daug kur užsikimšo ir sukrūmėjo. Tačiau lietuvių hidro-techninė inžinerinė mintis jau buvo brandi. Pakrikusios bei naujai steigiamos okupuotos Lietuvos ūkinės organizacijos, komisarams reikšmingai giriant sovietų techniką, bet neigiant melioraciją, — 1946 m. pradėjo žemių sausinimo darbus. Deja, tais metais agraribom nusaustino tik 2,600 ha, t.y. net 13 kartų mažiau negu 1939 m.

Per sekančius 15 pokario metų, t.y. iki 1960 m. buvo suremontuoti apiešti grioviai 93,000 ha plote. Kartu buvo perstatytos kai kurios prieš karą įrengtos silpnai veikiančios sausinimo sistemos, ypač pokario metais nežmoniška įrengtos sistemos. Per 15 metų šių darbų atlikta 166,400 ha plote.

Tuo tarpu naujai sausinamose plotuose per pirmuosius aštuonerius pokario metus griovių sistemos buvo įrengtos tik 71,200 ha plote (drenažu nusaustinta tik 4,000 ha). Prieškario Lietuvoje tai buvo atliekama per dvejus metus.

Pagaliau prieš pat diktatoriaus Stalino mirtį ir jam mirus, žemių melioravimo darbai buvo pilnai atstatyti kaip nemažiau svarbūs už jų drėkinimą. Dar daugiau: okupuotosios Lietuvos kraštuose jie buvo pakelti ant piedastalo. Su biurokratėje okupacinio Lietuvos režimo "aukštybės" Maskvos komisarami, kaip "varnai ant šakos", manė, kad vien ypu visą Lietuvą sumelioruos.

Sovietai, apginkluodami mašinomis Lietuvos melioratorius, primetė ydingą žemių "sausinimo" būdą "benuota-

kiniais" grioviais, panaudojant traktorinius grioviams kasti plūgus. Taip, pakinkius į grioviakases po du galingus traktorius, karo metais vežiojusius sunkiąsias patrankas, buvo primaurota, kur reikia ir kur nereikia, benuotakinių griovių. Atidengus durpingus gruntuos ir jaurus, susidarė idealios sąlygos krašto sukrūmijimui. Todėl ne tik tie grioviai, bet ir jų aplinka sparčiai sukrūmijo.

Nėra kuo girtis

Atmetus tokio pobūdžio žemių sausinimo statistiką, aki-vaizdžiai matyti, kad per pirmuosius aštuonerius pokario metus okupacinis režimas Lietuvoje užmirkusių žemių naujai nusaustino visai mažai. Tuo tarpu per sekančius aštuonerius metus, t.y. iki 1960 m. pabaigos, kasmet nusaustino maždaug tiek pat, kiek 1939 m. nepriklausoma Lietuva. Tik reikais atvejais nusaustintas plotas kiek ryškiau viršijo (1958 ir 1959 m.).

Sudėdamas laimėjimus, pasigyrimus ir visoki sausinimo darbų broką, okupacinis režimas tvirtina, kad per 16 pokario metų (iki 1960 m. pabaigos) Lietuvoje naujai buvo nusaustinta 524,300 ha užmirkusių žemių, t.y. maždaug tiek pat, kiek per 20 nepriklausomos Lietuvos sausinimo darbų laikotarpi.

Praejus 16 pokario metų, drenuotų žemių plotas pasiekė 156,700 ha, įskaitant ir nesuardytą prieškarinį drenažą.

Klaidinantys duomenys

Taigi 1960 m. pabaigoje, įskaitant ir prieš karą nusaustintus plotus, Lietuvoje su sausinamuoju tinklu jau buvo 1,047,700 ha; 1965 m. pabaigoje — 1,212,900 ha; 1970 m. — 1,610,100 ha, t. sk. 1 mil. ha nudrenuota; 1975 m. — 2,174,100 ha; 1976 m. — 2,311,400 ha; 1977 m. — 2,418,400 ha; 1978 m. — 2,503,900 ha, t. sk. 2 mil. ha nudrenuota.

Nurodytais okupacinio režimo oficialiosios statistikos duomenimis, ypač pastarojo dešimtmečio skaičiais, būtų galima patikėti, jeigu jų metodinėse pozicijose nebūtų melo. Tuose skaičiuose nurodyta, koks šlapių žemių plotas nusaustintas, bet niekur nenurodyta (tai stropiai slepiama), koks plotas antrą ar net trečią kartą nusaustintas. O tai juk normalus procesas, nes senosios sausinimo sistemos užako. Ir todėl toks pagyrūniškumas yra niekam vertas.

Be to, pažymėtina, kad po karo pakito žemių sausinimo darbų pobūdis. Jis buvo inspiuojamas politinės ambicijos siekti nepasiekiamo maksimalizmo.

Ypač pakito drenažo samprata: priešingai prieškariniam tankaus ištisinio drenažo tinklui dabar klojama tik atrankinė, kartais išretinta sistema, ir laikoma, kad visas melioracinio projekto plotas yra nusaustintas drenažu. Todėl nuo 1965 m. beveik visi atvirais grioviais nusaustinami plotai kartu nesunkiai ir drenuojami.

Tai teigiama faktorius, bet tai, pagal drenavimo darbų apimtį ploto vienetu, negali (Nukelta į 3-čią psl.)

A+A POVILUI KAIRIUI

mirus,

jo žmonai ANGELEI, dukroms — RITAI, DALIAI, RŪTAI, sūnums, JULIUI ir JURGIUI reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą —

Bronius ir Julė Paviloniai

A+A JUOZUI KLEVUI

mirus Lietuvoje,

broli LEONĄ, jo žmoną EUGENIJĄ ir dukrą MARGARITĄ nuoširdžiai užjaučiame —

Bronius, Bronė ir Algis Venslovai

A+A JUOZUI KAULIUI

mirus,

giliai užjaučiame skausmo prislėgtą žmoną GENĘ, dukras — GENĘ, ALDONĄ bei jų šeimas ir kartu liūdime drauge su giminėmis Lietuvoje ir kitur —

A.Kaulius
I. J. Čerškiai

Mirus Sibiro kankinei

A+A MAGDALENAI SKRINSKIENEI,

jos sūnui VYTAUTUI ir šeimai reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą —

S. Kvietys-K. ir šeima

Calgary, Alta.

PADĖKA

A. a. MAGDALENAI SKRINSKIENEI

mirus,

reiškiamo gilią padėką: Jo Ekscelencijai vyskupui Pauliui Baltakiui, Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Jonui Staškui, koncelebravusiems šv. Mišias, ir Jo Ekscelencijai už tartą suraminimo žodį; kun. Pijui Šarapnickui, OFM, už suteiktą paskutinį patarnavimą mirusiai bei maldas koplyčioje; kun. Eugenijui Jurgičiui, OFM, už maldas koplyčioje ir palydėjimą į kapus.

Dėkojame brangiems karsto nešėjams už paskutinę pagalbą, mielam P. Gulbinskui už giedojimą koplyčioje bei per šv. Mišias ir "Volungei" už giedojimą koplyčioje.

Dėkojame visiems už gėles, užprašytas šv. Mišias ir palydėjimą į kapus.

Jūsų visų dalyvavimas bei užuojauta lengvino mūsų skausmą, o mirusios įamžinimas Lietuvių Skautų fonde bei parama kankiniams Lietuvoje ir Sibire liks atmintinas ilgam laikui.

Vytautas Skrinškas ir šeima

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbiamosios mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Saldytuvai
- ★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Rašomos mašinėles

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakarų

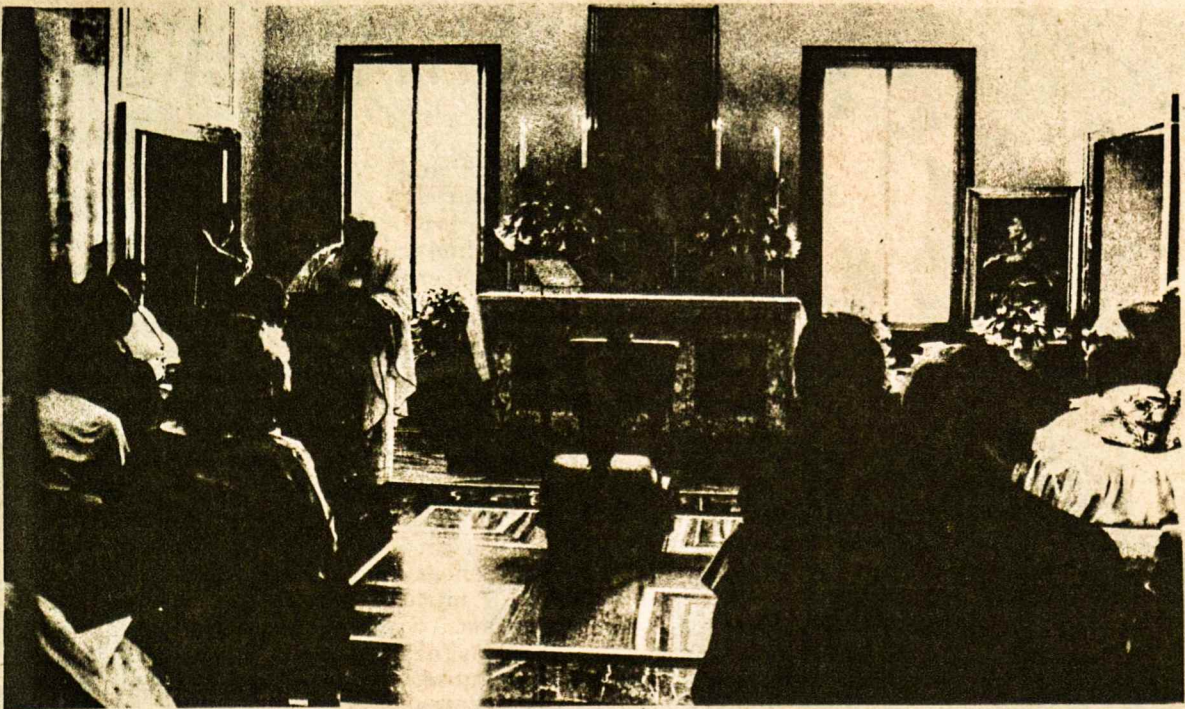
Broliui

EDUARDUI

staigiai mirus Lietuvoje,

nuoširdžiai užjaučiame Lietuvių tautodailės instituto pirmininką inžinierių LEOPOLDĄ BALSĮ —

Lietuvių tautodailės instituto
valdyba ir Toronto skyrius

Šioje Castel Gandolfo koplyčioje Romoje Šv. Tėvas JONAS-PAULIUS II atnašavo Mišias lietuviškai ir prabilo į lietuvių tautą jų kalba 1984. VIII. 25 šv. Kazimiero 500 mirties jubiliejaus proga. Kairėje matyti tekstą skaitantis popiežius, dešinėje (sėdi) vysk. A. DEKSNYS ir Romoje gyvenantys lietuviai

Mūru stokim už nepriklausomą Lietuvą!

(Atkelta iš 2-ro psl.)

būti lyginama su prieškarine šių darbų apimtimi tokiaime pat plote.

Nuosekliau gilinantis į statistinius duomenis, paaiškėja, kad tuos milijonus hektarų melioruotų plotų reikia dar ir dar kartą melioruoti. Pvz. 1967 m. žemės ūkyje naudojamoje „nusausingoje“ 1,117,200 ha žemėje dar buvo reikalinga papildomai sausinti 482,400 ha plotą ir pašalinti kelmus 73,100 ha plote. Tuo tarpu pagal 1976 m. oficialius duomenis, bendrame nusausingame plote buvo 153,400 ha ne žemės ūkio žemių ir 60,600 ha nepanaudotų žemės ūkyje naudmenų.

Taigi žemių melioravimo darbų apimtis rodo ir laukianti iš melioracijų naudą, ir ūkinę netvarką, ir statistinių duomenų netikrumą, nes, kaip matėme, „nusausinga“ žemė buvo ar yra nenusausinta.

Grėsmė gamtai

Ypač būdinga štai kas: ankstyvojo laikotarpio (iki I D. karo) žemių sausinimas pasižymėjo nepakankamumu. Nepriklausomos Lietuvos laikais sausinimas, pagal Vakarų Europos tradiciją, optimaliai ir patenkinamai išpildė pievinių žolių ekologinius reikalavimus, bet dėl perkaskimo ribotų techninių galimybių kartais buvo nepakankamas laukininkystei.

Dabartinis sovietų okupacinio laikotarpio sausinimas nesiskaito su aplinkos persausinimo grėsme, bet maksimaliai išpildo stambios žemės ūkio technikos reikalavimus.

Dėl melioravimo darbų beatodairiškumo ir klaidų, nepaisymo gamtinės pusiausvyros, įvairių želdinių naikimo ir persausinimo, daug kur pasireiškė krašto plikimas, net vėjo erozijos grėsmė. Pvz., nuo Dotnuvos iki Gudžiūnų susidarė 10-12 km bemiškis „koridorius“, kuris gali dar labiau išsiplėsti dabar leidus visoje Lietuvoje naikinti geležinkelio ruožų želdinius. Nuo Joniškėlio Joniškio link atsirado net 40 km ilgio bemiškis „koridorius“.

Dabar Lietuvoje jau yra daug „koridorių“, atsiradusių dėl beatodairiško želdinių ir mažaklapių miškų bei giraičių naikinimo.

Klaidinantys palyginimai

Todėl Lietuvoje ir atsirado krašto persausinimo ir nuplikinimo negerovių. Netenka stebėtis, kad, pagal dabartinę oficialią statistiką, nepriklausomos Lietuvos laikais ir anksčiau įrengtos sausinimo sistemos išliko veiksmingos tik 15,000 ha plote (ši skaičių patikslins ateitis), neskaitant nusausingų miškų. Vietoj 523,400 ha — tik 15,000!

Su tuo iš dalies būtų galima sutikti. Juk seniai įrengtos sausinimo sistemos užsinešė, užako ir užpelkėjo. Jos dėl įvairių motyvų nebeatitinka ir šiuolaikinio mokslo bei techninių reikalavimų.

Bet negalima sutikti su nepriklausomos Lietuvos niekinimu. Vietoj minėto pusės milijono hektarų nusausingo žemių ploto, (iki 1941 m. pabaigos) dabar okupacinis režimas pradėjo melagingai nurodinti, kad prieš karą Lietuvoje buvo nusausinga tik 15,000 ha.

Tai reiškia, kad skaičiuojami beveik vien tik drenuoti plotai. Jų buvo apie 20,000 ha (11,900 — 6,300 caro — Klaip. kr.), kurių drenažo dalį sovietai sunaikino. Tuos 15,000 ha dabar Maskva ir verčia melagingai piršti jaunajai specialistų kartai. Tai net parašyta ir Mažojoje, ir 12-tomėje vilniškėje sovietinėje enciklopedijoje. Mažosios enciklopedijos II t. 552 psl. 1 lentelėje, pagal pagrūniškai išpustą oficialią statistiką, yra teisingai surašytos stskirų metų melioravimo darbų apimtys. Bet tie skaičiai kartu atskleidžia ir gėdingą melą. Ten rašoma, kad 1953 m. 86,000 ha ploto nusausinimui, kai dar buvo klojamas **brangus neatrankinis** drenažas, išleista tik 2.3 mil. rublių (!). Tuo tarpu 1966 m., kai melioravimo darbų kokybė jau buvo žymiai pagerėjusi, bet jau buvo klojamas **pigus atrankinis** drenažas, 127,600 ha nusausinimui išleista net 75.4 milijonų rublių (!). Iš tų skaičių matyti, kad 1953 m. sausinimo darbai buvo niekam verti.

Siaurinami ryšiai su išeivija

Rašo Lietuvos pagrindžio „Aušra“ 41 nr.

Kaip tvirtina tarybinę propagandą, kultūriniai Tarybų Lietuvos ryšiai su užsieniu klesti. Taip pat „sužydėję“ kultūriniai ryšiai su mūsų lietuvių išeivija. Tą nuolat pabrėžia Vilniaus radijo laidos ir „Gimtojo krašto“ bendradarbiai. O kaip yra iš tikrųjų?

Lietuviai iki šiol su užsieniu galėjo bendrauti laiškais, siuntiniais-dovanomis ir telefonu. Šiais keliais, ypač dviem pirmaisiais (trečiasis būdavo prieinamas labai retai), ir tepasinaudodavome mes, esantys Tėvynėje, palaikydami bent mažučius santykius su tautiečiais užsienyje, kad vieni kitų neužmirštume. Šitaip ir baigdavosi visas „kultūrinis bendradarbiavimas su išeivija“. Dar galima pridurti, kad tokius ryšius tepalaikydavome tik tie, kurie dar turėjo me užsienyje giminių „nepamirštų“ per įvairius gyvenimo ir politikos vingius. Čia nekalbame apie retas išvykas svetur arba dar retesnes viešnages pensininkų arba mokslininkų.

Kiek daugiau mūsų „užsienio“ bičiulių galėdavo atvykti pas mus turistiniais keliais, pasigrožėti „mūsų sostine“ Maskva, Leningradu ir trumpam pabūti... Vilniuje. Na, tada ir puldavome į sostinę pasižnekti su savo giminėmis, apgyvendintais „superliuksiniame“ užsieniečiams skirtame viešbutyje, už kurį mūsų „lietuviška“ valdžia, stipriai „mylėdama“ išeivius lietuvių ir demonstruodama „glaudžiausius“ kultūrinius ryšius, imdavo „superliuksinką“ mokėstį — po kelias dešimtis dolerių už vienos paros patarnavimus. Aišku, su savo brangiais giminaičiais mes galėdavome pasimatyti tame viešbutyje tik pavakare, po savo valdiškų darbų, nes gyvendami, pavyzdžiui, Kavarske ar Raseiniuose, iš kur apsiliejo ir atskubėdavome į tą brangų viešbutį, negalėdavome anksčiau susitikti su visai dienai pagal programą išvežtais į Trakus mūsų giminaičiais.

Tačiau paskutiniu metu šie keliai susisiekti su giminėmis užsienyje dar labiau siau-

Skriaudžiama gamta

Dabar lietuvių inžinierinė mintis yra subrendusi spręsti pačias sudėtingiausias hidrotechnines, melioracines ir ekologines problemas. Tačiau Maskva, nepaisydama tautos modernaus ūkio ir aplinkos globos tikslų, žūt būt verčia piginti žemių melioravimo darbų projektus ir jų įgyvendinimą. Tuo būdu verčiama beatodairiškai plėsti Lietuvos gamtinius išteklius.

Tokio pobūdžio finansiniai varžtai Maskva sukausto projektuotojų kūrybinę iniciatyvą. Todėl šimtai žemių melioravimo sudėtingų projektų lieka nepatobulinti pagal Lietuvos gamtos apsaugos komiteto ekologinės ekspertizės išvadas. Todėl okupantai pataikūnai atkakliai stengiasi nušalinti Gamtos apsaugos komitetą nuo tiesioginių krašto ekologinės raidos kontrolės uždavinių sprendimų. Tuo apeinami įstatymai ir moksline išvados, paverčiant komitetą, jo tarnautojus žvėrių varovais raudonų ponų medžioklės.

rinami. Visą laiką pastoviai didinamas mokeskis už siunčiamas dovanas į užsienį. Jei-gu prieš 3-5 metus knygos pasiuntimas į JAV kainavo apie 1-1.5 rublio, tai 1982 m. vidury jau 10-15 rb., t.y. siuntimas kainuodavo brangiau už patį daiktą kelis kartus. Be to, atsirado nauji sąrašai tu daiktųdovanų, kuriuos uždrausta siųsti ir „kapitalistines“ šalis. Paštai gauna tiek daug tų sąrašų, kad juose nesusigaudo. Sakoma, kad būtų geriau, jog saugumas nurodytų tik ką galima siųsti. Ypač apriboti pokalbiai telefonu su užsieniu. Dovanos siuntimas giminei leidžiamas tik pateikus visus duomenis iš paso, ko anksčiau nereikėjo.

Nuo 1982 m. rugsėjo mėn. uždrausta siųsti knygas į užsienį. Jeigu prieš 4-10 metų buvo galima siųsti bet kurias knygas, o nuo 1980 m. uždrausta siųsti knygas, išleistas iki 1975 m., tai dabar uždrausta siųsti ir užsienį bet kokias knygas (leidžiama tik atskirais atvejais atskiru ministerijos potvarkiu, kurio išsirūpinimas atima mums daug laiko ir sveikatos). Dabar mes negalime pasiųsti jokios knygelės net tiems užsienio lietuviams, kurie mūsų aukštosioms mokykloms padovanojo šimtus knygų. Todėl šis draudimas siųsti knygas yra neteisingas ir grubiai pažeidžia žmogaus teises ir kultūrinį bendradarbiavimą. Tik kodėl tyli „Gimtasis kraštas“?...

P. Palėnis

Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduoant.

Skambinti 762-6128 Toronto.

Bookbinding Studio „SAMOGITIA“

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412

P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Australijos lietuvių metraštis

Antrasis tomas, albuminio formato, apimantis apie 500 psl.

B. STRAUKAS

Po II D. karo Australijoje įsikūrę apie 10.000 lietuvių jau per pirmąjį dešimtmetį išvystė dinamišką visuomeninę, tautinę ir kultūrinę veiklą bei tvirtai atsistojo ant savo kojų. Ši kūrybinga pradžia buvo gražiai pavaizduota 1961 m. išleistame Australijos lietuvių metraštyje, kuris lietuviškosios visuomenės buvo šiltai sutiktas ir įvertintas. Praėjus antram dešimtmečiui, Bendruomenės vadovai išskėlė mintį išleisti panašų metraštį, apimantį laikotarpį 1961-71 m. Tačiau asmeniško įsikūrimo rūpesčiai, išsiplėtusi visuomeninė bei organizacinė veikla ir tautinių namų įsigijimo įkarsčius kitus planus nustumė į šalį.

Antrajam dešimtmečiui pasibaigus (1972 m.), buvo pajudintas klausimas išleisti antrą metraščio dalį. Buvo surastas redaktorius, surinkta ir šiek tiek medžiagos. Tačiau pati idėja pradžioje nebuvo pakankamai išpopuliarinta vietinėse bendruomenėse ir spaudoje — ji pačioje užuomazgoje tyliai užgeso. Dar kelis kartus šis reikalas buvo iškeltas krašto tarybos suvažiavimuose, bet jokių konkrečių sprendimų nebuvo padaryta. Taip prabėgo du dešimtmečiai. Susikaupė kalnai istorinės medžiagos, bet reikalas nejudėjo iš vietos. Leidėjus bauginio didelės spausdinimo išlaidos, redaktorius — nedėkingas ir sudėtingas darbas krūvis.

Šioj stagnacijos staiga švystelėjo viltis. Krašto valdyba pakvietė adelaidskį žurnalistą V. Baltutį suredaguoti Australijos lietuvių metraščio II t., apimantį du dešimtmečius (1962-1981 m.). Metraščio leidėjas — krašto valdyba, kuri padengia visas spausdinimo išlaidas. Redaktoriaus ir redakcinės komisijos darbas neapmokamas. Į redakcinę komisiją buvo pakviesti: B. Mocūnienė, I. Davis-Poželaitė, J. Jonavičius, P. Pusedsris ir V. Vosylius.

Buvo paruoštas aplinkraštis, kviečiantis visas Bendruomenės apylinkes, pavienius asmenis ir organizacijas rinkti bei siųsti medžiagą metraščiui. Pradžioje ši medžiaga plaukė labai pamažu. Redakcinei komisijai teko daugelį kartų kartoti raginimą per vietinę spaudą ir susirinkimuose. Buvo net nustatytas paskutinis terminas medžiagai pristatyti. Bet tai nedaug padėjo. Paskutiniai metraščiui rašiniai buvo gauti 20 mėn. po termino.

Rankraščiai buvo spaudai paruošiami metraščio redakcijoje Adelaidėje. Tekstus rinko „Mūsų pastogės“ leidykloje Sydnejuje, nes Adelaidėje nebuvo spaustuvės su lietuvišku šriftu. Surinkti tekstai buvo gražinami Adelaidėn. Peržiūrėjus rinkinio korektūrą, tekstai buvo gražinami į Sydnejų.

Visi tokie siuntinėjimai sugaišino daug laiko ir metraščio išleidimą gerokai nudelsė. Reikėjo susidoroti ne su kokia brošiūrėle, bet su 500 puslapių apimties tomu, kuriame, šalia sudėtingai išdėstytų tekstų, teko įterpti per 500 nuotraukų. Kaip tekstai, taip ir nuotraukos į redakciją plaukė visą laiką. Iki paskutinio momento teko atrinkti geriausią ir autentiškiausią medžiagą, kurios buvo tikrai daug. Many-

dami, kad gera nuotrauka kartais daugiau pasako negu ilgo kas rašinys, redaktoriai apsieidai naudojo iliustracinę medžiagą. Buvo atsiųsta iš archyvų ir albumų paimtos nuotraukos, kurių dalis spaudai ne visai tiko. Kai kurias jų teko perfotografuoti. Taip palengva visa metraščio medžiaga buvo surinkta.

Surinkti ir apdoroti tekstų medžiagą buvo tik dalis darbo. Didžiausias rūpestis buvo iš kur gauti lešų šiam stambiam leidiniui atspausdinti. O išlaidos buvo tikrai nemažos. Už tekstų surinkimą ir spaudos darbą buvo sutarta mokėti apie 47.000 dol. Ir ši klūtis buvo nugalėta. Iš prenumeratorių buvo surinkta 16.000 dol., gauta iš Australijos Lietuvių fondo pašalpa 18.000 dol., federacinės valdžios — 9.000 dol. Mažesnės sumos buvo gautos iš kitų šaltinių. Tokiu būdu ilgai ruoštas Australijos lietuvių metraščio II t. buvo ne tik atspausdintas, bet ir pilnai apmokėtas. Skaitytojams pardavėjamas po 30 dol.

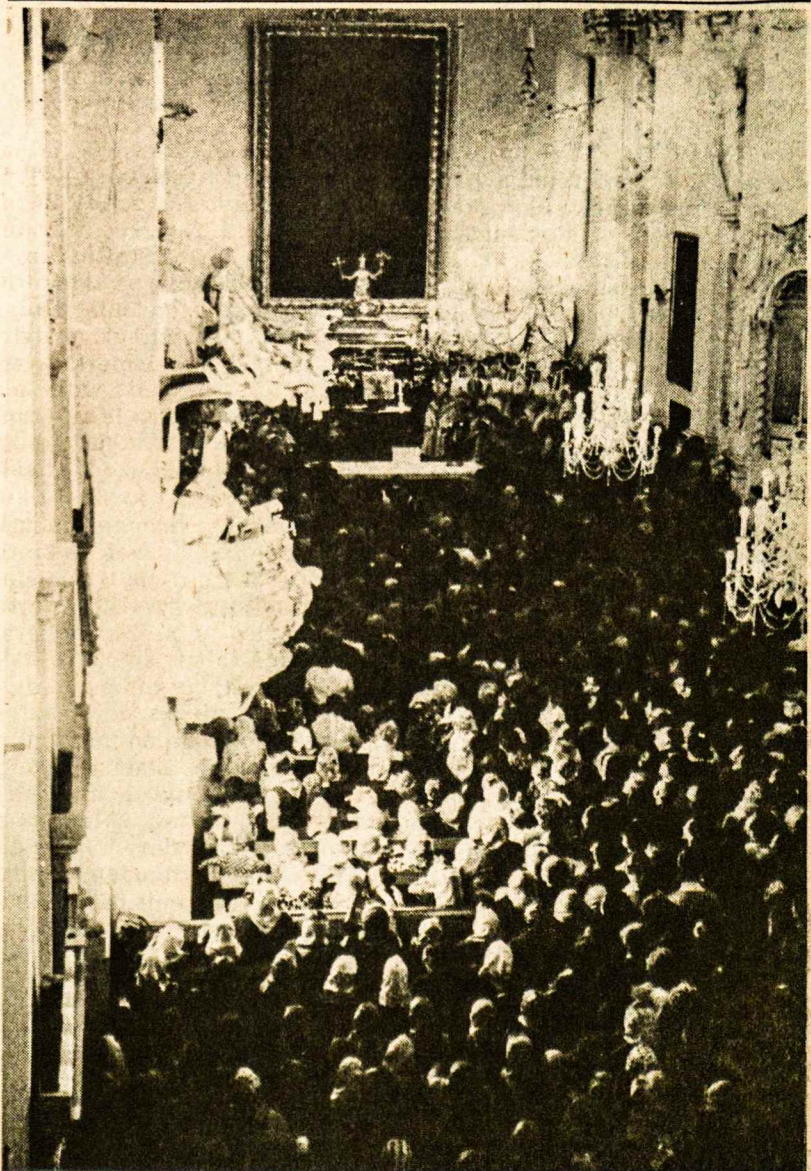
Tai rodo, kaip visokie išeivijos fondai yra reikalingi. Jei prieš keletą metų nebūtume įsteigę Australijos lietuvių fondo, apie metraščio išleidimą nebūtume galėję nė pagalvoti. Žinoma, padėkos verta ir redakcinė komisija, kuri šalia tiesioginio darbo sugebėjo iš įvairių šaltinių sutelkti šias stambias sumas ir į skaitytojų rankas atiduoti tikrai imponuojantį leidinį.

O pasidžiaugti ir net pasididžiuoti yra ku. Vėrciant puslapį po puslapio, prieš akis atsiskleidžia platus ir sudėtingas Australijos lietuvių gyvenimas per pastaruosius dvidešimt metų. Bendruomenės ir įvairių organizacijų suvažiavimai, Lietuvių dienos, daiktų, tautinių šokių ir sporto šventės. Dešimtys įvairių organizacijų ir jų veikla, įvairios institucijos, parapijos, Lietuvių namai, laikraščiai, bibliotekos, muziejai, fondai, kredito dr-jos, lituanistinai kursai, savaitgalio mokyklos, teatrai, kultūriniai klubai, lietuviškos radijo programos ir dar daug visokių visokių vienetų, kurie daugiau kaip prieš trisdešimt metų sudėjo turtum grybai po lietaus ir su nuostabiu gaivališku tebeegzistuoja iki šiol. Naujasis metraštis tegu bus gyvas liudininkas šios negausios lietuvių kolonijos, nublokštos į „pasaulio galą“, bet nepraradusios savo tautinės savigarbos, toli likusios tėvynės meilės ir apsisprendusios palikti ne tik materialines gėrybes, bet ir naują tautiškai išauklėtą, tautiškai apsisprendusią kartą.

Kaip kiekvienas plačios apimties darbas, taip ir šis neišėjo tobulus ir be priekaištų. Nors knygoje apstu atskirų veidų nuotraukų, bet atsirai ir tokių asmenų, kurie dėl vieno-kio ar kitokių priežasčių į metrašty nebus patekę ir pasijus neįvertinti.

Kaip bebūtų, savo metraščių Australijos lietuviai gali pagrįstai didžiuotis. Tokio metraščio neturi ne didžiosios mūsų kolonijos.

Sudėjus metraščio I ir II tomus, susidaro per 800 puslapių Australijos lietuvių istorija. Tad darbas ir išlaidos nėra beprasmiškos.

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties baigiamosios iškilmės Vilniaus Šv. Petro ir Povilo šventovėje 1984. VIII. 26. Pamokslą sako Telsių vyskupas Antanas Vaičius

Nuotr. P. Š.

Pokalbis su redaktoriumi Vilniuje

Vilniečiai, gyvenantys viršutiniuose namų aukštuose, skundžiasi „Tiesos“ redakcijai, kad ne pirmi metai beveik neturi vandens. „TŽ“ 1984 m. 34 nr.

— Kaip tamstai patinka mūsų respublikos sostinės pažanga? Lazdynai, Žirmūnai, Baltupis, Šeškinė... Miestas plečiasi ir kyla aukštyn, net malonu pažūrėti. Dangoraižiai auga, kaip grybai po lietaus.

— Man irgi malonu, redaktoriau, į tuos dangoraižius pasižiūrėti — ypač iš tolo... O labiausiai jie patinka todėl, kad man juose gyventi nereikia. Gyvenu Užupyje, vieno aukšto namelyje. Mano bičiulis Mikas Švilpa po penkiolikos metų laukimo gavo naują butą septintame aukšte ir labai tuo dangoraižiu nusiskundžia.

— O kodėl? Argi jam miesto vaizdas iš jo buto lango nepatinka?

— Taip, patinka, bet jis tais vaizdais gėrėtis negali, nes amžinai kosi ir abu šonai jam skauda.

— Argi septintame aukšte šalčiau, kaip kituose? Kodėl gi jis turi kosėti?

— Ogi todėl, redaktoriau, kad jo kojos yra amžinai šlapios, o kol užsirioglinai į septintą aukštą, tai ir šonai ima skaudėti.

— Kaip tai? Argi ten nėra keltuvo?

— Taip, yra, bet retai veikia, o kol užvelka du kibirus vandens į septintą aukštą, tai pilni batai prisitaško. Nuo to vandens jam mūsų gamybos bato padas atsiklijavo. Neturi giminių nei Kanadoje, nei toje supuvusioje Amerikoje, ir niekas jam importuotų iš Rumunijos batų dolerinėje nenuperka.

— Čia tai jau tamsta nušnekėjai. Argi tame dangoraižyje vandens čiaupų nėra?

— Yra, yra, kur tau nebus... Mūsų inžinieriai suplanavo. Netgi vanduo juose kartais pasirodo... Dažniausiai naktį... Bet tik iki trečio aukšto prieina.

— Matau, kad sovietiniai piliečiai, turėdami gerą gyvenimą, ištvirko ir visai be reikalo pažanga skundžiasi. Gerai, kad prieš darbas Amerikos vardą nusispaus, nes kitaip būčiau pagavęs, kad priešsovietinę propagandą skleidė. J. B.

GIDEON TRAVEL AGENCY

60 St. Clair Ave. E. Toronto

kviečia praleisti

KALĖDAS BETLIEJUJE

1984 m. gruodžio 21 — 1985 m. sausio 4

Aplankysime: Amaną, Petrą, Jeruzalę, Betliejų, Nazaretą, Galilėją, Romą ir Vatikaną

\$2,495.00 (kanadiškais) padengia:

- Kelionę lėktuvu iš Toronto ir atgal
- Pervėžimus bei pernėjimus iš aerodromų į viešbučius ir atgal. Įžymybių apžiūrėjimą, išvykas, angliškai kalbančių vadovų paslaugas. Kambarius geruose viešbučiuose ir du valgius per dieną (pusryčius ir pietus)

Telefonas: 923-7337

LISABONA, FATIMA, MADRIDAS, JERUZALĖ, BETLIEJUS, NAZARETAS, GALILĖJA, ROMA, VATIKANAS

KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

1985 m. gegužės 5 — gegužės 24

globojama Katalikų informacijos centro rengiama GIDEONO KELIONIŲ AGENTŪROS 923-7337

Kaina — \$3,495.00 (kanadiškais) padengia:

- Kelionę lėktuvu iš Toronto ir atgal
- Pervėžimus iš aerodromų į viešbučius ir atgal
- Kambarius geruose viešbučiuose ir maistą
- Įžymybių apžiūrėjimą bei išvykas. Angliškai kalbančių vadovų paslaugas. Aerodromų ir vizos mokesčius.

Labai įdomi kelionė su kunigu Tomu Dove

Smulkesnių informacijų gausite užpildę ir atsuntę šią atkarpą: GIDEON TRAVEL AGENCY, 60 St. Clair Ave. East Toronto, Ont. M4T 1N5

Vardas, pavardė Tel.....

Adresas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

AKADEMIJOS SUKAKTIS

Specialia konferencija paminėta Lietuvos žemės ūkio akademijos 60 metų veiklos sukaktis. Joje perskaityta beveik pusketvirtasimto pranešimų žemdirbystės, miškų ir vandens ūkio vystymo klausimais. Daugiau duomenų apie Lietuvos žemės ūkio akademijos pradžią bei jos dabartį "Komjaunimo tiesos" spalio 13 d. laidoje pateikia Vincas Špokauskas. Jis primena, kad akademija darbą pradėjo 1924 m. rudenį Dotnuvoje, turėdama 67 studentus ir keliolika dėstytojų, kurių tik vienas buvo profesorius. Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje paruošė apie 500 agronomų, miškininkų, namų ūkio specialistų. Skaudaus smūgio akademija susilaukė 1943 m., kai ją uždarė vokiečiai, o beveik visiškai sunaikino 1944 m. vasarą. Besitraukiantys vokiečių kariuomenės daliniai susprogdino mokomąją akademijos pastatą, sudėgino biblioteką, archyvą, bendrabučius, išgrobstė laboratorijų įrengimus, išsivare net ir mokomojo ūkio gyvulių. Pokaryje Lietuvos žemės akademiją iš Dotnuvos teko perkelti į Kauną.

DARBAS NOREIKIŠKĖSE

Akademija 1964 m. įsikūrė prie Kauno esančiose Noreikiškėse. Ten išaugęs jos miestelis turi keturis mokymo pastatus, aštuonis bendrabučius, skaičiavimo centrą, techninio mokymo priemonių laboratoriją, biblioteką su puse milijono knygų bei kitų leidinių, sporto aikštyną, atvirą plaukimo baseiną. Akademijoje veikia šeši fakultetai: agronomijos, ekonomikos, hidromeliioracijos ir žemėtvarkos, miškų ūkio, žemės ūkio mechanizacijos, žemės ūkio elektrifikacijos, ruošiantys devynių profesijų specialistus. Yra ir visuomeninių profesijų fakultetas, o 1966 m. atskiru padaliniu buvo įsteigta kvalifikacijos kėlimo fakultetas, kuriame žinias atnaujina ir jas gilina žemės, vandens ir miškų ūkio vadovai, vyresnieji specialistai. Akademijai taipgi priklauso beveik 4.900 hektarų ploto mokomasis aukštos žemdirbystės kultūros bandymų ūkis, šiltnaminių kombinatas. Žemės ūkio akademijoje yra 42 katedros, kuriose dirba 443 dėstytojai. Jų eilėse yra 23 mokslų daktarai ir profesoriai, 243 mokslų kandidatai ir docentai. 1944-84 m. laikotarpyje Lietuvos žemės ūkio akademija paruošė 18.188 (4.902 neakivaizdinių būdu) agronomus, buhalterius-ekonomistus, ekonomistus organizatorių, inžinierius (hidrotechnikus, elektrikus, mechanikus), žemėtvarkininkus, miškininkus, inžinierius-pedagogus, kurie dirba žemės ūkio gamyboje, mokslinėse, valdinėse įstaigose.

UŽMIRŠTIEJI MAŽMOŽIAI

J. Ligeika "Valstiečių laikraščio" spalio 30 d. laidoje paličia planuotojų užmirštus mažmožius, kurių dabar trūksta žemdirbiams. Sodybiniam sklypui įdribti reikėtų rankinio vežimėlio su keturiais guminiais ratais. Jų betgi niekas negamina. Galima gauti tik metalinių "tačkų" su vieninteliu metaliniu ratuku. Pasak J. Ligeikos, jos sunkios ir nepatogios. Kai pavasarį gyvuliai išvedami ganyklon, problema sudaro geležinės kuolas su ausimi grandinei pritvirtinti. Jeigu ji nusiperki parduotuvėje, stipresnis buliukas išsitraukia iš žemės ir su grandine nurūksta per laukus. Tenka įieškoti šaltkalvio, kad nukaldintų stipresnį, o pas jį reikia nešti puslitrį kišenėje, laukti, kol nukaldins, ir vėl vaišinti. Reikia ir 2-3 m ilgio 6 mm storio grandinių gyvuliui tvarte pririšti, bet jų niekur nebėra. Kai ateina laikas šienauti, dalgį gali įsigyti, o kur gauti dalgiakotį? Jų niekas nėra matęs artimiausioje kaimo parduotuvėje. Pasak J. Ligeikos, kaip vagis tada slenkį į mišką ir kiti tiesų medelių kotuli, nors žinai, kad taip daryti neleistina. Grėbliai parduodami tik su geležiniais dantimis. Kai ateina bulviakasis, morkų ir runkelių nurinkimas, laukuose skamba gureliniai kiburai. Jie nepatogūs — žemės neišbyra, į maišus susipila. Vyteliniai ar bent jau vielinių krepšių parduotuvėse neužtikti. Prasidėjus uogienių ir obuolių virimui, grybų, kopūstų, burokėlių rauginimui, iškyla kita problema: "Jei nori ką žiemai pasidėti, kiškį į stiklainėlius, suk su mašinėlės metalinį dangtelį. O už juos, beje, spekuliantams taip pat keturgubai mokame..." Seniau šeiminkės uogienėms turėdavo molinių puodų su mediniais dangčiais. Juose ir grybus raugindavo, tais dangčiais tvirtai prisilėgdamos. Kopūstams, burokėliams rauginti metų metus tarnavo medinės statinaitės, visokių dydžių kubilukai. Parduotuvėse dabar jų nebėra. Esą dar vieną kitą galima įsigyti tik Kaziuko mugėje Vilniuje. J. Ligeika stebisi, kad planuotojai nekreipia dėmesio į žemdirbių poreikius, nepagamina tokių paprastų reikmenų.

ATNAUJINTAS ALUMNATAS
Atnaujintas Alumnatas dabar yra vienas gražiausių senųjų Vilniaus kampelių. Lankytojai grožisi rūmais, jų kiemėliu. "Literatūros ir meno" 42 nr. rašoma, kad ši vieta dabar traukia žmones su filmavimo kameromis ir garsiaikalbiais, vilioja dainininkus, muzikantus ir šokėjus. Planuotojai betgi užmiršo, jog čia ne atvira aikštė, o kelių įstaigų kiemas. Rūmuose dirbantys žmonės dėl triukšmo net tarpusavy nebėgi susisiekti. Daug žalos Alumnatui padarė akademinis jaunimas: "Kasdien universitetas 'deleguoja' čionai būrelius savo atstovų. Studentai ir studentės (pasitaiko ir moksleivių) pirmo aukšto galerijai pavertė rūkyklą — pilna šiukšlių, nuorukų, sienos išterliotos, gesinant cigaretes. O juk privaltėtų šita nuolat čia šurmuliuojanti mokslo jaunuošenė tapti Alumnato gerbėja ir sergėtoja. Tai sako emocija, argis besistebint, kodėl taip nėra..." V. Kst.

LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS pradėjo rudens sezoną ir visuomeninio darbo metus susirinkimu lapkričio 1 d. pensininkų namuose "Rambynas". Jaukioje saliuokėje susirinko apie pusšimtis narių. Pirm. K. Mikšys padarė trumpą pranešimą apie valdybos atliktus darbus. Pagrindinis rūpestis buvęs paruošti klubo dešimtmečio minėjimą ir "Rambyno" namų pašventinimą bei oficiali atidarymą. Klubo valdyba šiai iškilmei rengti buvo sudariusi 5 asmenų komisiją, kuri ir atliko visą darbą.
B. Pakalniškis, to penketuko išdinininkas, pateikė iškilmes pajamų ir išlaidų apyskaitą, paminėdamas, kad gauta parama iš "Talkos" kooperatyvo \$250 ir vieno neskelbiamo auktojo \$220. Visą suvedus, gautas pelno likutis \$7, nes pietums parduoti tik 79 bilietai, o buvo pavašinti 35 kvietiniai švečiai "Rambyno" šventinio iškilmeje.
A. Garkūnas pranešė, kad gauta iš valdžios pašalpa "Rambyno" salės baldams, stalams, kėdėms, indams, užuolaidoms, pianinui ir žaidimų priemonėms įsigyti \$11.000. Iš tos sumos didesnė dalis jau išleista, nes ir susirinkusieji sėdėjo prie jau įsigytų stalų ir ant naujų kėdžių. Prašymą šiai pašalpai gauti turėjo pasirašyti 6 asmenys iš klubo valdybos ir 6 asmenys iš "Rambyno" gyventojų. Sąlyga — įsigytas turtas bus patalpintas "Rambyne" bendro naudojimo patalpose ir iš jo negalės būti perkeltas kitur.
Po pranešimų buvo nusiskundimų, esą "Rambynas" yra gana toli nuo miesto centro ir žiemą senesniems nariams bus sunku atvažiuoti. K. Mikšys atsakė, kad valdyba pirmą kartą sausukė čia susirinkimą, norėdama nariams parodyti šiuos namus, o ateityje, jei nariai nenorės čia susirinkimų rengti, jie bus šaukiami Aušros Vartų parapijos salėje. Be to, žiemos metu siaučiant pūgoms, susirinkimai nebus šaukiami. "Rambyno" saliuokė dar tuo patogu, kad joje, yra virtuvė, tad moterims lengva paruošti užkandžius ir kavą.
Dar kitas klausimas buvo iškeltas, būtent ar "Rambynas" yra lietuvių nuosavybė. B. Pakalniškis atsakė: pinigai "Rambyno" statybai gauti lietuvių vardu, registravus atitinkamą korporaciją. Vykstant statybai už murtiečių reikėjo mokėti 14%, o nuo š. m. balandžio mėn., kai namai pastatyti ir išnuomojami butai gyventi, už murtiečių tereikia mokėti 2%, o likusius 12% padengia valdžia, kiekvieną mėnesį atsiųsdama skirtumą po \$16.000. Nėra ko bijoti, kad tai ne lietuvių turtas. Reikia tik džiaugtis, kad ši milijoninė statyba lietuviams nekainavo nė vieno cento, buvo alikta neprašant aukų.
Po susirinkimo nariai buvo pavašinti sumuštiniais ir vaisių sūka. Paruošė ir aptarnavo P. Lukošienė. Užkandžių metu buvo išklausa ir A. Garkūno rekomenduota garsinė Josta iš "Rambyno" šventinio iškilmių. Sekantis pensininkų susirinkimas įvyks gruodžio mėn. Aušros Vartų parapijos salėje. Stasys Dalius

LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO VALDYBA šaukia metinį klubo narių susirinkimą gruodžio 6, ketvirtadienį, 2 val.p.p., Aušros Vartų parapijos salėje. Registracija — nuo 1 v.p.p. Bus renkama nauja klubo valdyba ir revizijos komisija sekantim dviem mėn. Susirinkimo dienotvarkėje numatyti įdomūs ir svarbūs pranešimai.

A.A. SOFIJA ULBIENĖ, mirusi 1983 metais, buvo uolii veikėja, ypač daug dirbusi su jaunimu. Nuotraukoje matome ją (viduryje) su savo ansambliu "Gintaras" 1965 m. St. Catharines, Ontario

HAMILTON ONT

LIETUVOS KARIUOMENĖ bus prisiminta lapkričio 24-25 d.d. DLK Algirdo šaulių kuopa šeštadienį, lapkričio 24, Jaunimo centro rengia minėjimą, kurio meninė programą atliks V. Verikio vad. vyrų choras "Aras". Choras, kuriam akompanuos J. Govėdas, turi paruošęs naują repertuarą ir naują aprangą. Veiks baras ir su šiltais vėdariais bufetas. Šokiams gros J. Vaičiaus orkestras. Sekmadienį AV šventovėje įvyks iškilmingas pamaldos.

I KONCERTĄ IR PAGERBTUVES sąžinės kalinių Sovietų Sąjungoje, kurį lapkričio 23 d. rengia Tarybų kinematografinė santalka, bilietus platina E. Gudinskienė (tel. 547-1967). Koncertas įvyks Toronto Roy Thomson salėje (60 Simcoe St.). Programą atliks įvairių tautybių menininkų pajėgos. Pradžioje trumpai kalbės kun. M. Bourdeaux, kuris yra parašęs knygą apie dabartinę Lietuvą. Ten nurodyti iš Hamiltono yra planuojamas ekskursinis autobusas. Lietuviams derėtų paremti šį svarbų renginį.

I N. METŲ SUTIKIMĄ bilietai jau dabar pradėdami platinti. Sutikimas įvyks gruodžio 31 d. Jaunimo c. salėje. Jį ruošia naujoji apylinkės valdyba. Įėjimo kaina asmeniui — \$25. Bilietai gaunami sekmadieniais. Jau laikas visiems įsigyti bilietus ir šį neeilinį renginį ir padrąsinti mūsų rengėjus šiame dideliame darbe.

AV PARAPIJA su savo klebonu kun. J. Liutka Religinei šalpai šiemet pasiuntė \$2470 čekį.

AV ŠVENTOVĖS remonto darbai jau yra įpusėję. Tikimasi dar prieš šaltius viską užbaigti. Darbų spartą šiek tiek sutrukdė užėjusios lietingos dienos. Šiuo metu parapijos renkamasis metinis parapijos nario mokestis — \$100.

ATEITININKŲ BAZARAS įvyks gruodžio 2, sekmadienį, Jaunimo centre. Ta proga Birutė Apanačiūtė-Znotinienė turės savo paviekslų ir fotografijų parodą, o Marija Pusedrienė išstitys savo pagamintais šiaudinukais papuoštą Kalėdų eglutę. K. M.

Edmonton, Alberta

ADOMAS IR FILOMENA KANTAUTAI, ilgamečiai Edmontono gyventojai, lapkričio pradžioje išvažiavo į savo žiemos rezidenciją — White Rock, B.C. P. p. Kantautai mėgsta keliauti. Š. m. pavašarį aplankė V. Europą (jau ne pirmą kartą) ir Balkanų kraštus. Gyvendami vasarą Edmontone, dalyvauja lietuviškuose pobūviuose, lanko draugus Albertoje ir Saskačevane. Praleisdami žiemą White Rocke, lietuvis sezonui užėjus, išvažiuoja kuriam laikui į pietinę Kaliforniją. Adomas ir Filomena yra jautrūs Edmontono lietuvių reikalams. Iki malonaus pasimatymo pavasarį Edmontone! EDMONTONUI 80 METŲ. Al-

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santaukas 9%
kasdienines palūkanas
už santaukas 8 1/2%
term. indėlius 1 m. 12 1/4%
term. indėlius 3 m. 12 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 11%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
neklint. turto pask. 12 1/2%
asmenines paskolas 14%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tradicinė vakaronė Jaunimo centro kavinėje spalio 19 d. buvo skirta darbą pradėjusiai liuanistikos katedrai Iliinojaus universitete. Vakaronę surengė ir jai vadovavo JAV LB švietimo tarybos ir katedros vajeaus pirm. J. Kavaliūnas. Universiteto vardu kalbėjo prof. N. Moravcevič, slavų ir baltų kalbų bei literatūros vedėjas B. Slijivic-Simic. Jiedu džiaugėsi lietuvių parodytu ryžtingumu. Pagrindinis žodis teko liuanistikos katedros vedėjui prof. dr. B. Vaškeliui. Pasak jo, žmogaus laukia neišvengiama mirtis, o išeivijos — nutautimas. Seniau nuo jo buvo ginamasi užsidarymo tautiniuose getuose, o dabar pagrindinė kova tenka kultūrai: išeivija turi kaupti ir išsaugoti kultūrinius savo turtus, steigti katedras, rašyti ir leisti mokslinius veikalus. Daugelyje šių sričių lietuviai pralenkia kitas tautines grupes. Iliinojaus universitete bakalaurų laipsniui įsigyti yra liuanistiniai kursai, finansuojami šios valstijos, o magistro laipsniui ir doktoratui skiriama liuanistikos katedra, įsteigta pati lietuvių suteiktomis lėšomis. Šiuo metu jai ruošiamas programa. Gauta pagrindą sudarysianti kalbininko A. Salio liuanistinė biblioteka, kurią ateityje reikės plėsti. Atskiriems katedros kursams bei seminarams galės būti kviečiami lietuvių kalbotyros, literatūros, visuomeninių mokslų žinovai. Trumpą pranešimą apie liuanistinius kursus padarė naujoji jų vadovė prof. dr. V. Kelertienė. Ištaraus iš senųjų raštų skaitė — S. Žutautaitė, D. Račiūnaitė ir V. Dundzila. Diskusijose iškilo stipendijų klausimas. Esą fondo reikia ne tik liuanistikos katedrai, bet ir stipendijoms. Mokslo pinigai jau dabar nėra maži, o ateityje jie didės.

Velionies kun. Stasio Ylos Putname pastatyta Mindaugo pilis susilaukė naujo stogo. Senasis stogas būtų sugriuvęs dėl supuvusių balkių. Nuo stogo tekančias vanduo gadinio pilyle sutelktas meno vertybės. Naujo stogo užėjimą finansavo N. Pr. Marijos seselių vienuolynas, norėdamas apsaugoti kun. S. Ylos palikimą. Remontas kainavo kelis tūkstančius dolerių. Seseles tikisi, kad prie šių išlaidų padengimo prisidės kiti lietuviai, gerbiantys kun. S. Ylos atminimą.

LIETUVIŲ KLUBO SEZONAS pradėtas spalio 20 d. Dalyvavo 270 asmenų. Meninę programą atliko akt. V. Žukauskas.

PADEKOS DIENOS PIETŲ Lietuvių klube įvyks lapkričio 22 d., 12 v. Registruotis pas B. Ginčauską tel. 867-8104. Kaina — \$5 asmeniui.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ — lapkričio 25, sekmadienį. Pamaldos — 1 v.p.p. Šv. Vardo šventovėje. Minėjimas — lapkričio 28 d., 4 v.p.p., Lietuvių klube. Paskaita — rašytojo A. Mirono. Meninę programą atliks vyrų dainos vienetas, vad. muz. A. Mateikos.

PASKELBTAS LĖŠŲ TELKIMO VAJUS Lietuvių Fondui. J. ir E. Dirginčiai pirmieji paaukojo \$1000. Kolonijoje yra 20 lietuvių organizacijų, kurių tik dvi priklauso LF. Gruodžio 7 d., 5 v.p.p., Lietuvių klubo salėje rengiamas koncertas Lietuvių fondui. Meninę programą atliks sol. Nerija Linkevičiūtė-Kasperienė.

VAIDINTOJŲ GRUPĖ "Žibintai" ruošiasi antram spektakliui, kuriame vaidins A. Rūko 3 v. komedija "Bubulis ir Dundulis". Režisuoja A. Ulbinas.

KREDITO UNIJOS "KASA" skyrius sėkmingai veikia. Vadovauja A. Mieželis, talkinamas R. Lukaitis ir A. Česnaitis. L. Ž.

Brazilija

Kunigo dieną nori įsivesti Šv. Kazimiero parapija Sao Paulo mieste. Pradžią padaryta rugpjūčio 19 d. ištaigaus atletų klubo "Juventus" koplyčioje, kur kun. Pranas Gavėnas, SDB, kiekvieną sekmadienį laiko Mišias tuo brazilų klubo nariams. Šį kartą koncelebracinėmis Mišiomis buvo paminėtas kun. P. Gavėno, SDB, 35 metų ir kun. P. Urbaičio, SDB, 44 metų kunigystės sukaktis. Mišios buvo susietos ir su šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktimi. Šia proga pamaldų dalyvių klubo koplyčioje laukė netikėta vieno portugalų davana Šv. Kazimiero parapijai — Portugalijoje pagaminta šv. Kazimiero statula. Parapija dovaną priėmė, nors šiuo metu dar neturi savo šventovės. Iškilmė užbaigta statulos pašventinimu, kuris tapo savotiškosios krikščionybės. Neprisitačius "tėvams" — dovanos iniciatoriams, buvo pakviestos dvi "kūmų" poros: lietuviams atstovavo BLB valdybos pirm. Alfonsas Retraitis su žmona, brazilams — lietuvių parapijos kaimynai — Antonio ir Antonia Augusto Moreno.

Šv. Kazimiero parapijos salė nukentėjo nuo šalia jos statomo dangoraizio. Dabar ji jau atremontuota, sustiprinta ir pamatus įleistais keturiolikos metrų ilgio stulpais, paruošta naujiems renginiams.

Urugvajus

"Ąžuolyno" ansamblis spalio 7 d. atliko tautinių šokių pyne prabangiame Montevideo viešbutyje "Parque Hotel", kuriame įvyko metinis vokiečių jachtų klubo narių suvažiavimas, susilaukęs apie 1.000 dalyvių. Antrąją šios šventės katalaitė buvo išrinkta ąžuolynietė Elvyra Lamauskaitė. Šia proga Urugvajaus lietuvių katalikų sekmadienio biuletenyje, džiaugiantis "Ąžuolyno" laimėjimais bei jo augančių populiarumų, prisimenama Kanada, savo daugiakultūrinės programos rėmuose remianti etnines grupes. Esą lietuvių ansambliai jau ne kartą atstovavo Kanadai tarptautiniuose festivaluose Europoje ir kitur. "Ąžuolynas" jokios valdinės paramos negauna, pasirodymus turi padengti savo lėšomis. Rengėjai ne visada atsitūnčia net ir autobusą kelionei.

Australija

Sydnejaus lietuviai jau gerą dvidešimtmetį naudojami Lidcombe priemiestyje esančios Šv. Joakimo parapijos šventovės, jos sale, mokyklos patalpomis savo liuanistinei savaitgalio mokyklėlei. Visa tai buvo pasiekta lietuviams labai draugiško klebono mons. John Meaney paslaugomis. Jam, švenčiančiam aukštesnį kunigystės sukaktį, lietuviai surengė pagerbtuves spalio 14 d. Sukakties proga klebonas mons. J. Meaney padėkos Mišias koncelebravo su mons. P. Butkum ir kun. P. Martūzu. Pastarasis savo angliskame pamokslė išskėlė suaktuviniško nuopelnus lietuviams. Maldas angliskai ir lietuviškai skaitė jaunimas, giedojo B. Kiverio ir B. Aleknaite vadovaujamas "Dainos" choras. Oficialioji pagerbtuvių dalis įvyko parapijos salėje. Sydnejaus lietuvių kapelionas mons. P. Butkus tarė pirmą sveikinimo žodį, dėkodamas suaktuviniui už jo didelę paramą lietuviams. Jam jis įteikė dr. T. Remeikio knygą "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-80", pinginę lietuvių auką — A. Savickienė. D. Ankunienė angliskai padėkdamas K. Grigaitytės eilėraštį "Kunigo rankos". Visi dalyviai sugiedojo "Ilgiausių metų" ir angliską panašaus sveikinimo versiją. Suaktuviniui sveikino: ALB Sydnejaus apylinkės pirm. A. Mauragis, ALB krašto valdybos vicepirm. dr. B. Vingilis, Lietuvių katalikų kultūros draugijos pirm. A. Vinevičius. Koncertinę programėlę atliko Marinos Cox vadovaujama tautinių šokių grupė "Sūkurys" ir liuanistinės mokyklos chorėlis su savo vadove J. Šlietieriene.

Socialinės globos valdyba, vadovaujama pirm. Jonės Žalkauskienės, spalio 14 d. Melburno lietuviams surengė kultūrinę popietę Lietuvių namuose. Vilniuje padarytas skaidres rodė ir jas aiškino Sabina Baltruškytė-Bitienė. Jose buvo rodomos šventovės, atnaujinimo darbai senamiestyje, dailininkų dirbtuvės. Po to buvo išklausa D. Siminkevičienės paskolinta kasėtė, su aktorės Doloresos Kazragytės nu įkalbėta S. Kymantaitės-Čiurlionienės "Žemaitiška poema". Popietė užbaigta kavute ir kukliomis vaišėmis.

Britanija

Kalėdinis baltiečių moterų bazaras, tapęs tradiciniu renginiu Londone, šiemet įvyks gruodžio 1 d. Latvių namuose. Lietuvėms jame atstovaus "Dainavos" grupė, bazare turėsianti savo skyrių. Dainavietės jau baigia teikti rodimius tautodailės parodėli ir laimikius loterijai, kuri duoda geriausią pelną. Jis panaudojamas ligonių lankymui bei jų šėlimui, kita dalis — jaunimo bei lietuviškųjų organizacijų paramai.

A. A. Bronius Mikulskis, 66 metų amžiaus, mirė savo bute Manchesterio rugsejo 15 d., išstiktas širdies smūgio. Buvo rastas tik po kelių dienų. Kilęs iš Garliavos, priklausė XV-jam lietuvių batalionui. Britanijon atvyko iš V. Vokietijos, dirbo žemės ūkyje, vėliau iki pensijos — tekstilės ir chemikalų fabrikuose. Velionis priklausė Manchesterio lietuvių klubui ir ramovėnėnėje veikloje nedalyvavo, šeimoms neturėjo. Palaidotas spalio 8 d. Mostono kapinėse. Apeigas šventovėje ir kapinėse atliko kan. V. Kamaitis.

AUDRA Travel
kviečia sutikti
šv. Kalėdas ir
Naujus Metus su giminėmis

Lietuvoje arba Australijoje
16 dienų kelionė į Lietuvą
gruodžio 21 - sausio 6

su "Air France", 10 naktų Vilniuje, 1 diena Kaune, 2 dienos Maskvoje, 2 naktys Paryžiuje. Kelionės kaina iš Toronto \$1,824 kanadiškais arba \$1,399 JAV, iš Montrealio — kanadiškais \$1,794 arba \$1,376 JAV.

23 dienų kelionė į Australiją
gruodžio 19 - sausio 11

2 dienos Havajuose, 16 — Australijoje, 3 — N. Zelandijoje, 2 — Fidži saloje. Bilieto kaina iš Toronto — \$2,213 kanadiškais

Jau priimami užsakymai pirkti šventines dovanas giminėms Lietuvoje.

- Sutvarkomi dokumentai išvietimams.
- Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ arba JŪRATĖ adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Teleks 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Olandų oktetas "Daina" iš Amsterdamo, sėkmingai koncertavęs Toronto Lietuvių namuose Nuotr. K. Raudžio

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Gintaras apie jaunimo darbus

Pokalbis su Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininku Gintaru Grušu

— Gintarai, praėjo pusantų metų nuo jūsų PLJS valdybos kadencijos pradžios. Papasakok, kaip sekasi. Kokie užmojai, kokia svarbiausia veiklos kryptis? Kaip sekasi su praėjusio kongreso nutarimų vykdymu? Kokius projektus esate įvykdę? Kuo esate nusivylę?

— Sekasi gerai. Šių pirmųjų metų laikotarpyje sugebėjome tvirtai atsistoti ant kojų, pradėjome pilnai suprasti savo darbo apimtį.

Esame įvykdę nemažai kongreso nutarimų. Gal daugiausia girdėta apie politinius projektus, susijusius su 1984 m. vasaros olimpiada. Iš Toronto įvykusios Laisvės olimpiados į Los Angeles buvo atvežtas žibintas. Jo priėmimo iškilmė sulaukė nemažai spaudos dėmesio. Surošėme demonstracinę ir politinę veiklos seminarą. Prisidėjome ir prie ruošimosi globoti sportininkus, pasitraukusius iš savo komandų dėl politinių priežasčių, jei būtų tokių pasitaikę. Taip pat mūsų darbų pasėkmė — baltiečių šokių grupės įsisteigimas. Dar vienas projektas, surištas su olimpiada, tai iškėlimas diskriminacijos bylos prieš LAOCO (Los Angeles Olympic Organizing Committee). Byla dar ir šandien nebaigta.

Stengiamės sujungti viso pasaulio lietuvišką jaunimą.

Labiausiai nusivylę esame kai kuriais kraštais ir atstovais, kurie po kongreso nutilo, tartum dingę. Jie aktyviai prisidėjo prie nutarimų surašymo, bet dabar visai nesidomi jų vykdymu.

— Kokie projektai šiuo metu užima pirmąją vietą jūsų darbotvarkėje?

— Šiuo metu daugiausia dėmesio skiriame keturiems vienkartiniais projektams ir žiniaraščio leidimui. Vienkartiniai projektai, tai VI kongresas, baltiečių "Laisvės ir taikos laivo ekskursija", jaunuolio Dariaus Polikailio lietuviškos muzikos plokštelės išleidimas ir gastrolės, parašų rinkimas už kunigus Svarinską ir Tamkevičių.

Čia norisi paminėti porą smulkesnių detalių, gal ir pasireklamuoti. Dariaus Polikailio plokštelė, kuri išėjo spalio gale, galima užsisakyti per PLJS. Pats Darius gastroliuos Toronte lapkričio 17 d., Čikagoje — gruodžio 8 d., o Los Angeles — sausio mėnesį. PLJS "Žiniaraštį" galima užsiprenumeruoti. Jis leidžiamas keturis kart per metus. Prenumerata metams — \$10 JAV.

— Gintarai, atvažiuai Kana-don dalyvauti KLJS-gos tarybos suvažiavime ir Kanados lietuvių dienose. Papasakok apie PLJS ryšius ir su kitais kraštais. Ką esate aplankę? Kokius ryšius palaikote su Pietų Amerika, Australija, Europa?

— Lankau įvairias Š. Amerikos vietas. Su Pietų Amerika

ryšius palaiko Guoda Antanaitytė, dirbanti Ryšių centre Čikagoje. Taip pat praėjusią vasarą P. Amerikoje lankėsi Snieguolė Zalatorė ir Guoda Antanaitytė — abi iš Čikagos.

Europoje daugiausia veikia Britanijos jaunimas: bendradarbiauja su baltiečiais, bando sujieškoti neaktyvius lietuvius jaunuolius ir juos įtraukti į veiklą. Mes tikimės, kad Europos jaunimą išjudins baltiečių "Taikos ir laisvės ekskursija laivu".

Ateinančią vasarą norime surengti Europos jaunimo suvažiavimą. Pats žadu ten dalyvauti su kitais PLJS valdybos nariais.

Ryšiai su Australija labai stiprūs. Australijos jaunimas smarkiai ruošiasi VI kongresui. Pats lankysiuos Australijoje š. m. gruodžio mėn. Dalyvausiu Australijos lietuvių dienose ir susitiksiu su ALJS ir VI PLJK-o rengėjų komiteta.

— Papasakok daugiau apie "Baltiečių laisvės ir taikos ekskursiją laivu". Koks yra pagrindinis šio renginio tikslas? Kas rengia? Kokios detalės žinomos? Kokių atgarsių tikėtės?

— Ši ekskursija laivu, angliškai pavadinta "Baltic Peace and Freedom Cruise", įvyks 1985 m. rugpjūčio mėn. Laivas išplauks iš Kopenhagos ir praplauks Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių sienas. Sustos Helsinkyje, kur įvyks demonstracija. Ekskursija baigsis Stockholme, kur įvyks kulminacinė demonstracija bei meninė programa garsiajame "Skansen" lauko muziejuje. Ekskursiją rengia baltiečių jaunimas. Organizaciniam komitetui pirmininkauja Maris Arandins (latvis), Mart Kikarpuu (estas), ir aš. Su organizaciniu komitetu dirba visa eilė baltiečių jaunimo organizatorių visame pasaulyje.

Ekskursija — daug paramos reikalingas renginys. Ligi šiol iš lietuvių veiksmų VLIKas ir PLB yra pasisakę už šį projektą. Taipogi VLIKas jau pažadėjo finansinės paramos.

Ekskursijoje dalyvauti kviečiami ir jauni, ir vyresni. Planuojama įvairi programa. Bus demonstracijos, paskaitos, spaudos konferencijos, sporto rungtynės ir pirmasis Pasaulio baltiečių jaunimo kongresas. Ekskursijos kaina \$250-350 JAV.

Pagrindiniai kelionės tikslai dvejoji. Pirmiausia tikimasi paveikti pasaulinę spaudą, kad primintų laisvajam pasauliui amžiną baltiečių troškimą laisvo apsisprendimo. Taip pat, norima apsvaryti baltiečių, ypač jaunimo, artimesnio bendradarbiavimo reikala, užmegzti glaudžius asmeniškus ryšius ir padiskutuoti bendrus ateities projektus.

— Ar dalyvaujate kituose projektuose, vykdomuose bendromis baltiečių pastangomis?

— Su baltiečiais dirbame gana aktyviai. Visos demonstracijos, suruoštos olimpiados metu, apėmė visas baltiečių tautas. Paminėtina, kad kraštų LJS-gos irgi bendradarbiauja su kitais baltiečiais įvairiais reikalais. JAV-bėse lietuvių jaunimas dirba kartu su latviais ir estais ginant baltiečių teises OSI bylose. Britanijoje ruošiami bendri baltiečių suvažiavimai, o Australijoje — bendri pobūviai, šventės ir demonstracijos.

— Nors VI jaunimo kongresas dar toli, žinome, kad ruošos darbai vyksta pilnu tempu. Ką gali papasakoti apie kongresą Australijoje?

— Australijos atstovai atvažiuo į V PLJK-ą Š. Amerikoje, konkrečiai pasirošę priimti VI PLJK-ą. Po keturiolikos metų Australijos sulauks pirmo PL jaunimo kongreso. Australijos atstovai, grįžę į namus, tęsė darbus, sudarė VI PLJK rengėjų komitetą. Štai jo nariai: Henrikas Antanaitis, pirmininkas, Audronė Stepanienė, vicepirmininkė programos reikalams, Birutė Prašmutaitė, vicepirmininkė administraciniais reikalais, Anupras Rakštelis, išdininkas, Al-dona Butkutė, ryšininkė, Birutė Kymantienė, sekretorė, Rūta Kasperaitytė ir Gaila Žemaitytė, sekretorės pagalbininkės. Sudaryta 14 darbo komisių, sustatyta provizorinė kongreso programa.

— Matyti, kad jūsų valdyba smarkiai dirba. Kas daugiausia skatina dirbti, ištvermės duoda? Ar atsiranda talkininkų, kurie prisideda prie darbų?

— Tikrai dirbame smarkiai. Didelį atpildą gauname, kai matome, kad projektas pavykęs, sėkmingai įgyvendintas. Džiaugiamės, kai atliekame konkretų darbą, kurio dėka pasiseka įtraukti neaktyvius jaunuolius į veiklą. Ypač smagu, kai atsiranda talkininkų, kurie pasisiūlo padėti, kiek sąlygos leidžia. Šitokių žmonių noras dirbti lyg atsiveria buvusių atstovų atšalimą, dingimą. Turbūt daugiausia mus skatina dirbti ryšys su savąja tauta, su kenčiančiais. Didžiuojamės galėdami jungtis su tautos laisvės kovotojais, prisidėdami prie lietuvių išlaikymo.

— Džiaugiamės jūsų ryžtu, ištverme ir gražiai atliktais darbais. Linkime sėkmės ateityje. R.G.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas pataravimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Jauni tėvai ir tikėjimas

Iš jaunimo svarstybų šv. Kazimiero sukakties kongrese Toronte

LAIMA UNDERIENĖ

Nagrinėdama klausimą, kas silpnina ir kas stiprina tikėjimą šeimoje, turėsiu galvoje vaikus iki 10 m. ir dabarties tėvus. Šių tėvų išauklėjimas, įskaitau ir save, yra toks: mokėmės katalikiškose mokyklose, ėjom į šeštadieninę, priklausėm vieni ar kiti organizacijai, lankėm lietuvišką parapiją. Po kiek laiko atsidūrėm tėvų vaidmenyje. Dabar susiduriame ne tik su asmeniniu tikėjimu, bet ir su formavimu kitų — savo vaikų tikėjimo.

Silpninančios kliūtys

Gyvename dvasiškai skurdžiame pasaulyje. Nyksta pasiaukojimo, idealizmo, taurumo vertybės. Svarbu aš, karjera, medžiaginė gerovė.

Ne tik skurdi aplinka, bet ir antikrikščioniška. Lytinis laisvumas, skyrybos, abortai — kasdieninės apraiškos. Kai nuolat esam apsupti tokios aplinkos, mūsų budrumas, atsparumas silpnėja. Atsiduriame pavojuje. Taigi, aplinka ne tik neskatina dvainio ugdymo, bet ir silpnina.

Nenuostabu, kad daugumos jaunų tėvų tikėjimas yra silpnas. Mat baigus gimnaziją, dažnu atveju baigėsi ir tikėjimo ugdymas. Tėsėm įvairias studijas universitetuose, lavinomės profesijoje, bet tikėjimo klausimais likome gimnazisto, nepilnai subrendusio asmens stadijoje.

Labai dažnai mūsų tikėjimas gali būti taip apibūdinamas: išpažintame (t.y. protu pripažintame) kai kurias doktrinas, klausime kai kurių religinių nuostatų, dalyvaujame kai kuriose apeigose. Tokioje tikėjimo sampratoje yra daug tiesos, bet yra ir didelė spraga. Pažįstame tikėjimo formą, bet nepaliečiam esmės. Kai vaikai pradeda kelti savo klausimus, tuojau atsiduriame aktyvumoje. Patys tėvai, nepersimė tikėjimo dvasia, negali jos perduoti vaikams.

Kodėl tėvų tikėjimas nebrestą? Kodėl jis toks lėkštas? Priežasčių yra daug, bet gal būt vienas silpninantis veiksnys yra šis. Nuo mažų dienų didžioji dalis tikėjimo ugdymo buvo susieta su lietuvių kalba. Kai šis kalba nusilpo, kartu su ja — ir tikėjimas. Nenorima eiti į lietuvišką parapiją, nes sunku suprasti, dar sunkiau skaityti, o jei ir paskaitoma, iš tikrųjų, mažai kas rašoma tikėjimo klausimais lietuviškai. Nesirytama gilintis į tikėjimo klausimus angliškai. Angliškos spaudos yra daug, bet lietuviškoji parapija neprieisi ir negausi jokių nurodymų ar gairių kur bei kuo pasinaudoti. Taip pat lietuviškoje parapijoje retai bus progų sueiti bendraamžių tarpe ir panagrinėti tikėjimo klausimus, kurie šiame laikotarpyje rūpi. Be to, trūksta gilaus tikėjimo pavyzdžių tiek dvasiškai, tiek pasauliečių tarpe.

Kas stiprina bei ugdo tikėjimą?

Tėvuose dažnai vaikai išjudina tikėjimą. Kai dėmesys atkreipiamas į trečią asmenį, į jo formavimąsi, reikia pergalvoti savo nusistatymus, savo pažiūras. Jauni vaikų tėvai yra labai imlūs. Jie dar įieško kelio, gairių, kaip su šeima, su vaikais elgtis. Norėdami gero vaikams, pradeda galvoti apie savo nusilpusį tikėjimą. Kai vaikas klausia, kodėl reikia mirti, kaip bus atsakoma?

Miršta augalai, gyvūnija, žmonės, ir viskas? Ar bus pridedama, kad mirdami žmonės tikisi amžino gyvenimo su Dievu? Reikia apsispręsti, nusistatyti. Jeigu krikščioniškai apsisprendžiama, pradeda darytis pagalbos, nes labai dažnai jos reikia. Ši talka gali būti skaitymas, nors ir trumpas, atitinkama sueiga ir pan. Parapijos turi galimybių šioje srityje pasireikšti ir kai kur pasireikšia.

Vaikui, ypač pirmieji 5-6 metai yra kritiškas tarpsnis. Jis krauna patirtis, kurios yra labai silpnos savo logika, bet labai stiprios jausmu. Šios patirtys yra labai stipriai paveikiamos šeimos bendravimu.

Vaikų tikėjimą gilina patirtys, kurios yra jiems apčiuopiamos, suprantamos. Pvz. malda — dialogas su Dievu. 3 ar 4 m. vaikui yra labai sunku vesti dialogą su Dievu žodžiais kaip "kaltininkas", "neleisk mūsų gundyti", "gelbėk mus nuo pikto" (kas tas piktas?). Jie giliau išgyvena Dievą, sakydami ačiū už tėvus, draugus, saulę ir t.t. Kasdieninė malda, išreiškia savais žodžiais, pozityviai peržvelgiant dieną kartu su vienu ar kitu tėvu, teikia stiprią patirtį.

Šventės, ypač susijusios su vaiko tikėjimu, taip pat gali palikti gilų įspūdį, jeigu jos pajėgia jį paliesti jo gyvenimo rėmuose.

Kitas stiprinantis reikšnis vaikams yra jų priėmimas parapijoje. Nuo mažų dienų vaikai įpranta joje lankytis, susitikti savo bendraamžius su tais pačiais pergyvenimais. Čia jie randa pažįstamą kunigą, kuris yra priėmamas, kuriam nebaugu pasakyti "Ia-bas". Tas kunigo prieinamumas vaikams yra svarbus pozityvus reiškinys.

Viename moksleivių susirinkime, kuriame dalyvavo ir 6 metų vaikas, buvo ruošiamasi Atgailos sakramentui. Kunigas kalbėjo apie nuodėmę, apie Dievo gailestingumą ir meilę. Po pokalbio moksleiviai, vienas po kito tyliai ėjo pas kunigą atlikti išpažinties. Staiga nuėjo ir tas 6 m. vaikas. Visi matė, kaip jis atsi-klaupęs gana ilgai kalbėjosi su kunigu. Vėliau paaiškėjo, kad kunigas, pastebėjęs, jog pastarasis teisingai supranta nuodėmę, nuosirdžiai galisai, davė nuodėmių atleidimą, nors jis dar nebuvo paruoštas pirmajai išpažinėčiai. Taip tas vaikas patyrė gilų tikėjimo momentą, nes jam buvo visai natūralu nueiti pasikalbėti su kunigu, kuris jį suprato ir tinkamai įvertino.

Kunigo prieinamumas, skyrimas esmės nuo ritualo yra svarbus priešvestuviniame būvyje, diskutuojant sekančios dienos Mišių eigą, vienas pabrolis kunigą paklausė, kaip ten yra su Komunija šiomis dienomis, nes jis jau nebuvo bažnyčioje 10 metų. Kunigas neužkrėkė, bet nusivedė nuošaliau su juo pasikalbėjo. Dabar tas žmogus daug dažniau matomas Mišiose.

Parapijoje reikia pokalbių jauniems tėvams religiniam temom. Kai kur yra šeimų sek-cijos prie parapijos tarybos, kitur veikia šeimų rateliai atskirai. Metodą galima pritaikyti pagal savo aplinkybes. Jei neužtenka asmenų grupei suformuoti, kodėl nepasikviesti iš kitos lietuvių kolonijos asmenis pasidalinti patirtimi?

(Nukelta į 6-tą psl.)

Olandų oktetą "Daina" merginos dainuoja lietuviškai Toronto Lietuvių namuose Nuotr. St. Varankos

Išleistuvės Vasario 16 gimnazijoje

Uoliai darbavosi punskiečiai, įrengdami baraką ir kitas patalpas

BRONĖ LIPŠIENĖ

Dar praėjusį pavasarį, po gaisro, į Hiittenfeldą atvyko Grigutis Vytas su dukra Violeta iš Punsco. Sveikindami jau iš ankščiau pažįstamą p. Grigutį, juokavome, kad pačiu laiku pataikė atvykti, nes gimnazijai reikia talkininkų. Juokai juokais, bet taip ir išėjo — dar atvažiuo Petras Gavėnas iš to paties Punsco, ir čia pat Hiittenfelde gyvenančio Antano Šiugšdinio iniciatyva buvo nuspręsta sumažinti barako statybos išlaidas, atliekant įrengimo darbus.

Supylė betoninius pamatus barakui kartu su kitais samdytais darbininkais, iškasė griovius šildymo vamzdžiams nuo mokyklos pastato iki barako ir buvusio ūkinio pastato, kurį mes vadiname arkli-dėmis. Tose arkli-dėse esančiuose penkiuose kambariuose gyveno šeimos, paskui kuriam laikui buvo įsikūrusi spaustuvė, o dabar buvo nuspręsta tuos kambarius atremontuoti, įvesti šildymą ir įsteigti juose fizikos kabinetą, muzikos patalpas ir vieną klasę.

Patį baraką pastatė bendrovė per keturias dienas. Taip stačiai ir išdygo kaip grybas po lietaus. Tuomet šie trys vyrai pradėjo įrengimo darbus. Dirbo beveik nuo saulės patekėjimo iki nusileidimo, po 11-12 val. į dieną. Violeta gamino jiems valgi, o atliekamų laiku padėjo tvarkyti gimnazijai turėjose biblioteką, kuri po gaisro turėjo įsikurti mokyklos patalpoje.

Visi skubėjo, nes pirmą mokslo metų dieną ir barakas turėjo būti baigtas, ir biblioteka paruošta naudojimui, kad mokslo metai prasidėtų tvarkingai.

Tuo pačiu metu mergaičių bendrabutyje plušėjo gimna-

zijos ūkvedė p. Lucienė su talkininkėmis. Kuratorijos valdyba priiminėjo valdžios pareigūnus, laikraščius korespondentus (jie norėjo žinoti, kaip mes išbrisis iš tos padėties). Valdybai teko turėti reikalų ir su daugybe prekybos agentų arba patiems važinėti po fabrikus, įieškant kuo tvirtesnių lovų ir spintų berniukams.

Keli mokiniai atvažiuo ankščiau padėti nešioti suolus ir kėdes į naująjį baraką. Ir tą vakarą prieš mokslo metų pradžią visi lengviau atsikvėpė: viskas laiku atlikta. Direktorius juokavo, girdi, pas mus kaip ir olimpiadose: visi sako — nespės, nepastatys, nepadarys, o kai ateina laikas, viskas būna padaryta. Tiesa, liko nebaigtos patalpos arkli-dėse, bet tautiečiai iš Punsco ir p. Šiugšdinis, sn., dar dvi savaites energingai paplušėjo nuo aušros iki sumetimo, ir rugsėjo 14 tie 5 kambariai taip pat buvo paruošti naudojimui.

Per savo buvimo laiką mūsų svečiai — talkininkai iš Suvalkų taip prigijo mūsų gimnazijoje, kad skirtis buvo tikrai graudu ir sunku. Ypatingai Violeta savo gyvumu ir nuosirdumu įsijungė į savo vienmečių gimnazistų būrį. Punske, lietuvių ličiojėje, ji taip pat abiturientė. Mūsų mokiniai savo iniciatyva suruošė talkininkams išleistuves. Patys kepė pyragus, puošė stalus žvakėmis, lemputėmis, pirkto kolos. Net programėlę paruošė ir atsiveikininimo dovanas parūpino. Patyręs apie ruošiamas išleistuves, direktorius nusprendė bent simboliškai atsidėkoti ir p. Šiugšdinui, kuris daugiau kaip 4 savaites kartu plūso prie statybos, iš anksto pareiškęs, jog atlyginimo neims nė pfenigio.

Atsiveikininimo vakaro metu dir. Šmitas įteikė jam menišką išpuostą alavinį alaus bokalą.

Mums, mokytojams, buvo ypatingai džiugu matyti, kad mūsų mokiniai įvertino šių žmonių darbą, kad jie jaučia dėkingumą ir puoselėja lietuvišką nuosirdumą bei vaišingumą.

Po programėlės mokiniai šoko tautinius ir šiaip visokių šokių, keitėsi adresais su Violeta. Paskui prasidėjo atsiveikininimai, linkėjimai, pabiro ašaros. Naktį, už kelių valandų, jie pajudėjo Suvalkų link — reikėjo skubėti laiku pervaziuoti sieną.

Per tą neilgą bendravimo laikotarpį mes dar kartą pajutome tą dvasinį ryšį, kuris jungia vienos tautos žmones. Ir nesvarbu iš kurių žemės rutulio kampelių mes susirenkame, vis tiek mes — šakos to paties medžio.

Hamiltoniško "Aukuro" jaunimas valdina Čikagoje PETRO VAICIŪNO pjesę "Tėviškės pastogėje". Iš kairės: Kęstutis Kalvaitis, Onutė Stanėvičiūtė, Edvardas Labuckas, Ina Kudabaitė

XX a. lietuvių dailės istorija

DAIL. DAGYS

Taip pavadintų knygų sovietinėje Lietuvoje jau pasirodė du tomai. Pirmasis su 1982 m. data, antrasis — 1983 m. Pirmojo tomo knygos pavadinime žodis "lietuvių" atitinka turinį, nes knygoje aptariamieji dailininkai, dirbą maždaug nuo pirmosios parodos 1906 m. iki 1930 m., buvo visi lietuviai. (Rašau 1906 m., o ne 1907, kaip dabar sovietai daro, nes tokia data buvo skelbiamai; paroda buvo atidaryta per 1906 m. Kalėdas; į ją buvo atvykęs Maiorinis iš Petrapilio — atostogų metu. Be to, kam vėlinti lietuvių meninio judėjimo pradžią. Kokios Kalėdos sausio m. 1907 m.?)

Antrajam tomui šis pavadinimas "lietuvių" nėra tikslus. Gal tiksliau būtų "Lietuvos piliečių" ar Lietuvos, nes knygoje minimi ir kiti tautybų dailininkai, ypač nemažai yra žydų.

Pirmasis tomas, nors apima trijų dešimtmečių dailininkų veiklą, turi 328 puslapius. Iš pasitraukusių į užsienį po II

D. karo jame platokai aprašomas tik dail. A. Varnas.

Antrasis tomas nors aprašo tik vieno dešimtmečio (1930-1940) dailininkų darbus, turi 508 psl. Tą patį buvo galima pasakyti ir mažesnėje knygoje, išvengiant didelių pasikartojimų. Pvz. kalbant apie dail. Mikėną, reikėtų bendrai aptarti jo darbų savybes, ypač reikšiamą "Vidinę ekspresiją", užuot kartojus vis tą pačią charakteristiką aprašant atskirus darbus.

Minint dail. Paulių Augių pažymima, kad jis buvo Povilas Augustinavičius. To turėtų ir užtekti. O dabar, minint jį, vis rašomos abi ilgos pavardės. Čia ir kitur netaupoma vieta.

Galėtų būti ir mažiau mini, trumpiau aprašinėjami tokie ar kitokie politiniai režimai Lietuvoje, ypač, kai vieni nepagrįstai aukštinami, kiti žeminami.

Šiaip knygos buvo atsidėjus ruošiamos ir yra labai vertingos. Jose, ypač antrajame tome, yra sukaupta labai daug, galima sakyti, visa, šiek tiek meną panaši medžiaga. Bent, atrodo, to buvo siekiama, kad vėliau nebereikėtų grįžti su visokiais papildymais. Paminėti net dailieji amatai, — buvusios lietuviškų baldų dirbtuvės.

Malonu knygą pavartyti ir paskaityti (II t.), nes be paniekos, lygiai su kitais, aptariamieji dailininkai po karo pasitraukę į Vakarus. O jų yra daug. Visi, kurie prieš karą šiek tiek ryškiau mene pasireiškė, turi atitinkamas skiltis. Suspejo ten kai ką palikti, kaip rašoma, ir "dinamiškas, drąsus savo kompozicija" Dagys. Idėti jo 5 darbai. Iš pačių jaunųjų minimas "dideliai pajėgus" V. Kašuba su 4 darbais ir "ryškaus talento" dail. T. Valius su 2 kūrniais. O kitų, mažiau pasižymėjusių tuo metu 15-os išeivių dailininkų minimos tik pavardės įvairiomis progomis. Aišku, neminimi tie, kurie po 1940 m. čia ar ten pagarsėjo. Kalbama, kad ruošiamas trečias tomas, kuris apims laikotarpį nuo 1940 iki 1960 m.

Prieškariniai partiečiai dailininkai paglostomi švelniau — pagiriami, kad priklauso (partijai) pagrindžiai. Nesiraukiant aprašomi ir ištremtieji į Sibiją. Dail. Adomas Smetona (1901-1942 m.) rodomas su trimis darbais; kurių spalvotas "Autoportretas" užima net visą puslapį. Grafikas Petras Verbickas (1904-?), išvežtas 1941 m. nežinia kur, rodomas su viena kompozicija.

Kai politikai skersuojasi ir vieni kitus persekioja, tai kultūros ir meno žmonės stato vieną bendrą paminklą, kuris visada kalbės lietuvių tautos labui ir jos gyvybei. Šis leidinys yra vainikas Lietuvos dailininkų kūrybos.

Parodoje draudžiamosios lietuvių spaudos, kurią į Los Angeles miestą atgabeno jos paruošėjas BRONIUS KVIKLYS iš Čikagos. Parodą aplankė ke- li šimtai lietuvių
Nuotr. Edm. Kulikausko

VYTAUTAS KASTYTIS

Prieš 40 metų

MYLIMOS NAMELIAI

Debesėlis debesėlį gena
Žydro šilko dangumi.

— Pasakykit, debesėliai,
Kur gyvena
Mylimoji mano.

Debesėliai prasiskyrė,
Savo mintį gilį

Debesėliai tarė:

— Jos maži nameliai

Didžio kelio vieškelėlio pakrašty.

Rytas

Mylimoji atsikėlė,

Languose sužiuo visos gėlės,

Ir mažytis spindulėlis

Jos plaukuose ėmė žaist.

Po saulėtais rytmečio langais

Vyturėlis giesmę gieda.

Mylimoji aukso krėslan sėdo,

Mylima graži kaip žiedas.

Beržinėly už tėvulio sodo

Mylimosios slaptą godą,

Kur širdelėi nepabodo,

Užkuko gegutėlė.

Mylimoji atsikėlė,

Pro langelį klausos,

Beržužėliu mylimiausiam

Prie krūtinės prisiglaustų . . .

Popietė

Žalias, žalias diemedėlis,

Oi tai žalias

Mylimos daržely.

Gintariniais akmenėliais

Iš pat ryto, o jį aš darau

Takas nubarstytas.

Želia, želia rūtytėlės,

Oi tai želia

Mylimos daržely.

Mylimoji galvą kėlė,
Rasos krito —

Ašarėlės išbarstytos.

Linko, linko baltos gėlės,

Kol nulinko

Mylimosios linkui.

Mylima žiedus pakėlė,

Nusiskynė,

Beržužėlį mini . . .

Vakaras

Uždainavo

Užgiedojo

Mylimoji

Slaptą godą:

— Pasakykit, debesėliai,

Ko bernelis nesirodo!

Kai karužin jojo,

Jam vartus atkėliau,

Skarele pamojau,

Grįžt žadėjo.

Gėsta vakarėliai,

Rytmetėliai teka.

Ar tik neužmiršo bernužėlis

Į darželį tako?

— Pasakykit, debesėliai,

Ko bernelis nesirodo? . . .

Kai šalta rasužė krinta,

Ašarėlė man nurieda,

O iš jos lig rytui švintant

Prasikals gražiausias žiedas.

Žydi gėlės, baltos baltutėlės,

Ir daržely, ir visoj palaukėj —

Mano tyros ašarėlės

Beržužėlio laukiant . . .

Rovaniemis, Suomija,

1944 m. rugsėjo 5 d.

Iš rinkinio "Smūtkeliai žydi"

"ŽYDRA IR GELTONA"

Žvilgsnis į Birutės Pūkelevičiūtės knygą, kurioje sudėti du vaidinimai

II. GELTONA

Šioje knygos dalyje išspausdinta išdaiga "Antroji Salomėja painingavose". "Žydra ir geltona" — labai įmantrus ir įsimenantis knygos dalių suskirstymas. Gal tik pati autorė galėtų paaiškinti, ką tai turėtų reikšti.

Veikalas-išdaiga prasideda prologu, kurio metu registruojami į dangų patekę paskutiniai mirusieji. Šiuo atveju prie registracijos stalo atsiranda Vida Masionytė, tik prieš pusvalandį žuvusi lėktuvo nelaimėje. "Lėktuvas iš Otavos į Čikagą. Skrydis penki-du šeši". Čia Vida sužino, kad dangus smarkiai pasikeitęs ir jį patekti formalumai yra žymiai supaprastinti. Dabar dangun patenka ir tie, kurie niekad apie tai ne svajoti nesvajoti.

Čia Vidai įteikiama kortelė įeiti į dangų, bet šioji užsispiria, reikalaujama grąžinti ją į žemę, nes jos mokslai dar nebaigti ir jos mylimasis, su kuriuo neužilgo turėjo įvykti sužadėtuovės, yra likęs vienas. Danguis registratorės dėka surandama viena neseniai mirusi moteris — lietuvė, į kurios gyvenimą Vida sutinka "pereiti" ir tęsti savo buvimą žemėje, įsikūnijusi į mirusios Salomėjos Baltūsienės asmenį. Taip ji tampa "antroji Salomėja Baltūsienė".

Prologo pabaigoje Vida iš dangaus išskuba į žemę, kaip "Antroji Salomėja" ir nuo čia jai prasideda visokios painiavos.

Pirmosios Salomėjos, jau gulintios mirties patale, gyvenimo pabaigos labai laukia jos sesuo Zuzana, operos dainininkė, meno pasaulį žinoma kaip "Diva Lacrimosa", ir jos garbintojas korespondentas Špokas Ignas, buvęs policininkas, po savo raštais pasirašinėdavęs "špignas", sudėstęs pavardės ir vardo pirmąsias raides.

Salomėjai mirus, jie abu verčia mirusios kambarį ir net lovos paklojimą, įsiekdami pinigų, kuriuos tariamai Salomėja buvo išėmusi iš banko. Ypač tų pinigų įsiekio Ignas, nes "Diva Lacrimosa" yra jam gerokai prasiskolinusi. Bet staiga mirusioji atgyja, nes joje pradeda gyvenimą iš dan-

gaus į žemę persikėlusį Vida Masionytė. Čia jai nelengvai sekasi, nes jaunai mokslininkei sunku "įsijausti" į senos, paprastos moters buvusį gyvenimą ir įpročius.

Nuo čia prasideda maišymasis gyvųjų su mirusiais. Pasveikusią ir vis norinčią puoštis ir gražiai atrodyti Salomėja nuolat klausinėja ir tardo Ignas Špokas ir jos sesuo Zuzana. Jiems rūpi surasti tuos dvidešimt tūkstančių, kuriuos jai paliko jos miręs vyras Baltūsio.

Šioje išdaigoje prasikiša lyg ir intencijos, kad norėta kam nors "užminti ant nuospaudos". Lyg norima pašiepti dabartinius korespondentus, įsimylėjusius asmenis, operų dainininkes, daktarus, gydančius jogurtais, sėklomis ir smilkalais. Kartais net sunku susigaudyti, kur čia norima "pakišti koją" ir kur personažai išplaukia iš kūrybinio polėkio. Net ir visąžinantis ir visagalingis daktaras Levickas ko nenuvirsta iš išgąščio, kai aptraudota, apgailėta mirusi "Diva Lacrimosa" sesutė prakalbia kasdienine kalba, sau ramiai gurkanama kakavą. Į jo paklausimą "koku būdu?" ji ramiai atsako: "Kartais vėjas apsisuka ir atpučia atgal vieną mažą debesėlį, kuris, rodos, jau buvo dingęs už horizonto . . ."

Tolimesnėje veiksmo eigoje sužinome, kad dangaus registраторė yra to daktaro Levicko buvusi sužadėtinė, mirusi prieš 35 metus, ir kurios daktaras vis dar gedi, kas vakarą uždega smilkalų prie Ermengildos altorėlio. Vieną dieną Vida, nepajėgdama pati išsikapstyti iš visų problemų, pagalbos įsiekdama prisišaukia Ermengildą, iš kurios nori sužinoti, kur gi pagaliau yra paslėpti tie pirmosios Salomėjos pinigai.

Šiame veikale užuominos yra atremtos į realybę, bet pats išdaigos siužetas yra paimtas kažkur tarp dangaus ir žemės. Ir kai scenon sueina "gyvieji ir mirusieji", apsisuktai kasdienos apdarais, tada tikrai sunku susigaudyti ar esi danguje, ar žemėje . . .

Sekančiame veiksmo yra įvesti du jaunuoliai — "Divos Lacrimosa" sūnus Niuniukas,

DALILA MACKIALIENĖ

pasizymėjęs futbolo žaidėjas, ir jo mergaitė Aukšė. Šių dviejų personažų įvedimas išdai-gon būtų pateisinamas tik tuo atveju, jeigu mėginta sudaryti progą įvesti scenon jaunų žmonių. Nei veikalo įtampai, nei siužeto paryskinimui, nei žiūrovo prajuokimui jie nepadėjo, tik ištesė ir taip ilgoką veiklą, besivaistydami jaunų žmonių banaliais posakiais ir bestūgūdami rungtynių laimėjimo šūkius. Be jų išdaiga gal būtų tvirčiau susicementavusi.

Veikalo slinktyje visi personažai pradeda vienas kitą įtarinėti ir tardyti, įsiekdami "nusikaltėlio", pasisavinusio Baltūsienės pinigų, nes visų finansiniai ištekliai sumажėjo iki minimumo ir nė vienas nėra tikras iš kur ateis pinigai pragyvenimui.

Pagaliau Antroji Salomėja prisimena, kad yra baigusi mokslus ir, kaip paleontologijos daktarė, galinti uždirbti pinigų bei išmaitinti savo sesers šeimą, žinoma, jeigu gautų darbą savo specialybėje. Čia ji vėl šaukiasi "dangų" ir prašo Ermengildos pagalbos. Šioji jai primena, kad mokslininkė buvo Vida Masionytė, bet ne Salomėja Baltūsienė. Pataria nenusiminti, gal ilgainiui atsiras koks darbelis, atitinkantis Salomėjos Baltūsienės, paprastos, senos moters kvalifikaciją. Vida pakviečia Ermengildą, kada nors trumpam sugrįžti į žemę ir ap-lankyti savo sužadėtinį, bet šioji per garsiakalbį jau yra kviečiama į kartoteką, nes negali "surasti kortelės vieno senuko, atvykusio į dangų iš Norvegijos . . ." Ir taip nieko neišsiaiškinus, nusileidžia uždanga.

Trečiojo veiksmo pradžioje jau rodoma, kad Ermengilda atvyksta žemėn ir, Zuzanai užmigus, Vida "palikusi Salomėją po plaukų džiovintuvu" atspalaiduoja nuo jos ir abidvi kaip dvasios kalbasi susisėdusios sofoje.

Visi kiti veikėjai nusivylę, kad niekur nerado paslėptų tūkstančių, susiranda darbus ir kiekvienas pradeda užsi-dirbti sau duoną. Vida dirba kaip tropinių žuvyčių parda-vėja, "Diva Lacrimosa" — ke-pykloje, kur "sėdi ant aukštos kėdės, o pro ją rieda sal-dūs raguoliai. Zasa spusteli mažą mygtuką, ir ant raguolių čirkšteli cukraus klanėliai". Niuniukas-Mantautas, Zazos sūnus, dirba prie statybų, atsi-kratęs visų svajonių apie kar-jerą futbolo aikštėje. Ir taip visi įsidarbina dėl kasdieni-nės duonos.

Jau visi buvo nustoję vilties, kur nors surasti iš banko iš-imtus pinigus, kai netyčia už Salomėjos skrybėlės pamuš-lo buvo rasta taupmenų kny-gutė, kurioje aiškiai buvo įra-šyta, kada Salomėja pinigų išėmė, bet jie "dingo lyg į van-deni".

Vidai besišnekučiuojant su Ermengilda, ateina atbudusi Zuzana. Pamačiusi Salomėją po plaukų džiovintuvu, ją puo-la už tai, kad suskato grąžinti: "Tiesiog bjauru žiūrėti. Iš kur tokia koketė atsirado šei-moj? Išeinu į darbą, palieku Levicką, grįžtu iš darbo — ran-du Špoką. Vienas karvelėlis prie vienos ausies, kitas kar-velėlis prie kitos ausies: bur-ku-burku, ponio, burku-burku . . ." Ji įpykusi nori mesti pagalvėlę į ją, bet paleidžia į priešingą pusę. Ją pagauna Vida ir atmeta jai atgal. Šioji labai nustemba, kad "pagalvė-lė sugrįžo" ir ko neapalpsta nuo išgąščio, nes Vida ir Er-mangilda jai nematomos kaip dvasios.

Pagaliau Ermengilda iške-liauja į dangų tvarkyti miru-siųjų reikalus, o Vida "pereina" į po džiovintuvu sėdin-čią Salomėją. Šioji lyg prabun-da ir pasakoja, "kad buvusi tokia tuščia, kaip riešuto ke-valas. Būseną tokia neveikli, kad net sunku apsaityti". Sese-rs viena kitai priekaištuoja, pavyduliaudamos grožio. Ant-roji Salomėja prisivilioja dak-tarą Levicką ir pajuokia Zu-zaną, kuri negalinti be vaistų gyventi: "Prieš koncertą rami-nančių, prieš miegą migdan-čių, nubudus džugnančių, prisivalgius ploninančių. Gel-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7943

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

WILSON CHAPEL 2257 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

Asmeninės dovanos giminėms Lietuvoje

Po naujų pertvarkymų ir pakeitimų siuntiniams (Lietuvą dabar maita už dovanas turės sumokėti patys siuntinių gavėjai. Siulome ir toliau pasinaudoti mūsų patyrusiu ir praktišku tarpininkavimu.

Kalėdinė dovana — siuntinys 4 nr. 1984 m.

1 vyriškas arba moteriškas megztinis, 1 vyriški išieginiai marškiniai, 1 bliuskutė, 2 p. vyriškų kojinių, 2 p. moteriškų nailoninių kojinių, vilnonė arba šilkinė gėlėta skarelė, 40 anglišių arba amerikietišių cigarečių, 1/2 sv. arbatos, 1 sv. grynų pupelių kavos, 1 p. džinsinių kelnų, denim arba rumbuoto aksomo firmų "Wrangler" arba "Levi", 1 vyriška arba moteriška žieminė striukė — anorak.

Šio siuntinio kaina su pašto ir dokumentų sutvarkymo išlaidomis \$275.00

Jei kas pageidauja, gali ir pats sudaryti siuntinį savo nuožiūra iš

Lietuvoje pageidaujamų dalykų, kuriuos čia išvardiname:

Sportiniai batai, vyriški arba moteriški firmos "Adidas"	40.00
Siuntinyje gali būti 2 poros	67.00
Sportiniai batai, vyriški arba moteriški firmos "Olympus"	28.00
Siuntinyje gali būti 2 poros	55.00
Sportiniai kostiumai firmos "Adidas"	46.00
.	67.00
Sportiniai kostiumai firmos "Olympus"	24.00
.	54.00
Džinsinės denim arba rumbuoto aksomo kelnės	29.00
Žieminiai moteriški ilgi batai su šiltu pamušu	110.00
Normalūs vyriški arba moteriški geri batai	55.00
Vyriški kostiumai	185.00
Moteriški kostiumėliai	130.00
Moteriški arba vyriški megztiniai	38.00
Vyriški išieginiai marškiniai	22.00
Bliuskutės	22.00
Vilnonės arba šilkinės skarelės	9.00
Vyriškos arba moteriškos striukės-anorakai	100.00

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti pašto ir draudos išlaidom \$48.00 (48.00)

Siunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592. Nauja tvarka galioja dabar.

TARNYBA PARDUOTUVĖJE?

DVIRAČIŲ TAISYKLA?

FOTOGRAFIJOS STUDIJA?

NAMŲ IR TVORŲ
DAŽYMAS?

ĮVAŽIAVIMŲ LYGINIMAS?

MAUDYKLOS PRIEŽIŪRA?

SNIEGO VALYMAS?

SKAITYTUVŲ PROGRAMOS PATARĖJAS?

SIUNTŲ IŠVEŽIOJIMAS?

KURJERIO TARNYBA?

MALKŲ PARUOŠIMAS?

MAISTO STOVAS?

BALDŲ GAMYBA?

NAMŲ RUOŠOS TARNYBA?

MAISTO PARŪPINIMAS?

MADŲ PROJEKTAVIMAS?

MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ

SIUVIMAS?

KOKIA JŪSŲ DIDŽIOJI IDĖJA?

Ar turite idėją, kurią norėtumėte įgyvendinti? Idėją, kurią norėtumėte paversti mažu nuosavu verslu? Jei esate 18-24 metų amžiaus ir nesimokote mokykloje pilną laiką, arba esate 25-29 metų amžiaus, ką tik baigė akademinius mokslus, — galbūt mes galime jums padėti.

Jeigu atitinkate tuos reikalavimus, tai "Ontario Youth Enterprise" per jaunimui skirtą programą "Youth Venture Capital" gali parūpinti jums beprocentinę paskolą 12 mėnesių iki \$5000, kad galėtumėte pradėti savo užmojų.

Pagalvokite apie tai. Būdami savarankiški, galite įgauti gero patyrimo ir sudaryti sąlygas savo idėjai plėstis rinkoje.

Smulkesnių informacijų teiraukitės raštu, prašydami brošiūros "Youth Venture Capital", Government Mail Services, Box 84, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1N3.

ONTARIO
YOUTH
OPPORTUNITIES

BILD
ONTARIO
YOUTH
Secretariat

Secretariat for Social
Development

Ontario

Gordon Dean, Provincial Secretary
William Davis, Premier

ANGELIKA SUNGAILIENĖ kalba rašytojo JUOZO KRALIKAUSKO knygos „Ąžuolai piliakalnyje“ sutiktuose 1984.XI.4 Nuotr. S. Dabkaus

„ŽYDRA IR GELTONA“

(Atkelta iš 6-to psl.)

bėkit, daktare, — vitaminų, vitaminų!“

Ir taip šis dviejų sesučių dialogas, viena kita pašiepiant, viena kita priekaištaujant, sugėdinant, pajuokiant eina per keletą puslapių. Nors pasakiai šmaikštūs, taikliai metami oponentui įgelti, bet pro juos prasiskaido tendencija lyg norėta pašiepti dar tebegyvenančius pažįstamus.

Savotišku „slap-sticku“ perbėgo sceną įvedimas pianisto Josiko Rosenbaumo, mums visiems žinomos tautybės, kurio lietuvių kalba sukelia labai skanų juoką...

Visiems besirengiant vykti pramogauti atsiranda profesorius Balčiūnas, buvęs Vidos beveik sužadėtinis, nors jis dvigubai už Vidą vyresnis. Pradėtas žaliųjų vėžlių tyrinėjimo darbas buvo suartėjęs profesorių su jo studente. Dabar, pamatė vienas ant kito kaklo užkabintą žaliąjį terapinę (žaliojo vėžlio ženklas), abu labai greitai suartėjo. Prof. Balčiūnas atvyko padėkoti Salomėjai Baltūsienei už didelį dosnumą steigiant Otavo universitetė Ipolito Baltūšio fondą, už 20.000 auką Kanados universitetui su sąlyga, „kad pinigai būtų paskirti lietuvių kilmės asmeniui; kad tas asmuo mokėtų kalbėti lietuviškai; kad pažadėtų sukurti lietuvišką šeimą; kad būtų rimtas mokslininkas ar mokslininkė, siekiantis ar siekianti mokslo viršūnių...“

Universiteto vadovybė buvo nužiūrėjusi du kandidatus: jauną doktorantę Vidą Masionytę ir profesorių Balčiūną. Vida Masionytė buvo lektuovo nelaimė, ir profesorius Balčiūnas, kuris niekada nebuvo į Vidą įsimylėjęs, sueina į artimą draugystę su Salomėja ir abu sutaria užbaigti Vidos pradėtą mokslinį darbą.

Tuo maždaug ir baigiasi išdaiga „Antroji Salomėja pailnavose“. Šiam scenos veikalui gal geriau pritiktų kitokio žanro, negu išdaiga, priskyrimas. Išdaiga-pokštas yra visai kito pobūdžio trumpas sugalvotas kitam asmeniui įskaudinti ar pradžiuoti įvykis. Čia niekas neįskaudina, nebent tie, kurių adresu surikiuojamos, ne nuotaiškai pagerinti, mintys. Pradžiuginami gal tik tie, kurie pajunta kieno nors pasiūlymą iš savo konkurento ar varžovo, ar aplamai nemėgstamo asmens ydų ar nesėkmių.

Veikalas buvo vaidintas Čikagoje Teatrų festivalio metu. Nežiūrint gabios režisierės (E. Kudabienės) išradimo pastatymo ir jos paties vaidybinio talento bei patyrimo, po beveik 3-jų valandų spektaklio, pavargo ir aktoriai ir žiūrovai. Nelabai įtikinamai dirbtinai sukomponuoti situacijų suvedimas į sceną ir per tris veiksmus ejęs „paimtų iš banko pinigų įšiekojimas“, kuris atsiskleidė su įvedimu į veiklą paskiausiai pasirodžiusio personažo, kuriam laimingai sutapimu tie pinigai buvo paskirti. Viskas laimingai baigėsi, ir pinigų gavęs

profesorius gyvenimo drauge pasirinko „Antrąją Salomėją“, kurion buvo įsikūnijusi Vida. Jos grįžimo į Žemę tikslas ir buvo būti kartu su savo „sužadėtinium“, kuris jos niekada nemylėjo.

Pagrindinė veikalo mintis — pinigai; norėjimas juos gauti, nors jie nepriklauso nei norintiesiems, nei įieškančiesiems; visomis išgalėmis siekimas garbės, neturint pinigų, gražių drabužių, garbintojų, pataikaujančių kritiku, korespondentų. Pinigai sudaro pagrindą per daug vertinantiems savo mokslus, talentus, įsivaizduojamą grožį, menkus gabumus. Veikalo mintis įdomi, jeigu ji būtų daugiau Žemėje ir nebūtų maišomas dangus. Šį veikalo norėčiau pavadinti geriau komedija ar linksmu nutikimu...

Birutė Pakelevičiūtė, ŽYDRA IR GELTONA. Du vaidinimai. Knyga dedikuota dideliamei išeivijos menininkui Kazui Veselkai. Minimas puslapis papuoštas jo veido įvairiose scenose nuotraukomis. Išleido „Darna“ Čikagoje, 1984 m. Viršelis — dvi suglaustos kaukės. Gelsvos drobės įrišimas. Puošmena namų bibliotekai.

Radijo konkursai

Reportažo konkursas

Tema: laisva apie lietuvišką įvykį, organizaciją, asmenį. Laikas: neribotas, bet netrumpesnis kaip 15 minučių. Premijos: pirmoji — 200 dol., antroji — 100 dol. Gali dalyvauti visi radijo darbuotojai, bet kiekvienas tik su vienu reportažu.

Proginės programos konkursas

Tema: Lietuvos, lietuvių tautos ar lietuvių asmens istorinė ar kultūrinė progą. Laikas: neribotas, bet netrumpesnis kaip 25 minutes. Proginė programa turi būti transliuota per radiją tarp 1984 metų sausio 1 ir gruodžio 31. Gali dalyvauti visos JAV lietuvių radijo programos, bet tik su viena progine programa. Premijos: pirmoji — 500 dol., antroji — 200 dol. Premijų mėcenatas — Lietuvių fondas. Premijų vertinimo komisija bus paskelbta vėliau. Konkursui skirtas juostas arba kasetes siųsti adresu: Juozas Stempužis, 4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121, USA. Gavimo data: 1985 m. sausio 31 d.

JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros taryba

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Ir išeivija pajėgi kurti

Išpūdžiai iš Lietuvių kultūros instituto suvažiavimo V. Vokietijoje

A. LEMBERGAS

Sovietinis požiūris į išeiviją yra labai nesudėtingas: kiek ji padeda įteisinti smurtą įvestajį režimą, tiek ji gera; kiek ji tam priešinasi, ją mėginama suniekti ir nurašyti.

Tačiau ne vien tik oficialūs sovietiniai sluoksniai moka išeivius niekinti. Ne nuo šiandien yra plačiai paplitęs požiūris, kad „emigracija nieko neverta ir nieko neįstengia“. Ne paskutinėje vietoje išeiviją niekina kai kurie iš masochizmo linkę tos pačios išeivijos sluoksniai, kuriems trūksta kūrybinių paskatų, kurių jie įieško savienei.

Ir vis dėlto, kiek išeivija bebūtų peikiama ir niekinama, joje yra sveikų ir kūrybingų jėgų, kurių gyvasis tautos kūnas niekada neatsisakė ir visuomet į jas dės tam tikrų vilčių. Netgi ir visi priešų puolimai čia tėra tikrai įrodymas, kad išeivija šį tą reikšia ir šį tą gali.

Tiesa, suvaržytos galimybės keliauti ir emigruoti neleidžia palaikyti glaudesnių ryšių tarp išeivių ir tautos kamieno tėvynėje, nepadaidai išeivijai geriau išsaugoti savo tautinį paveldą, tačiau ir esamomis totalaus izoliavimo sąlygomis lietuviškoji išeivija pasaulyje dar reiškiasi pulsuojančia gyvybe. Ne viskas išmiršta. Iškyla naujos iniciatyvos, gimsta, formuojasi naujos jėgos. Tai turime pabrėžti šiuo metu, prisimindami prieš 40 metų įvykusį didįjį egzodą, kai apie 100.000 lietuvių, protestuodami prieš antrąją sovietinę okupaciją, pasitraukė į Vakarų ir atnaujino mūsų išeivijos jėgas.

Gajumo liudininkas

Vienas neabejotinas tautinio gajumo ir gyvybės ženklas lietuviškoje išeivijoje 1981 m. V. Vokietijoje įsteigtas Lietuvių kultūros institutas. Jis pradedo beveik „iš nieko“. Keli entuziastai, moralškai remiami Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdybos, užsimojo užpildyti seniai jaučiamą spragą — palaidai ir gaivalingai besireiškiančias kultūrinės pajėgos sutelkti sistemingam darbui pagal nusistovėjusį mokslinės visuomeninės veiklos pavyzdį, būdingą kiekvienai institucinei įstaigai.

Normaliose sąlygose tokiais dalykais rūpinasi valstybė, bet mes jų neturim. Lietuviškąjį valstybingumą užurpuoja svetimi paverėjai ir jų talkininkai. Nepriklausomos Lietuvos tautininkai atstovaujantys jėgos turi tik teisinę simbolinę galią, bet neturi jokių medžiaginių išteklių, kad galėtų konkrečiai paremti konstruktivius sumanymus. Belieka privati iniciatyva, kurios laisvoje visuomenėje niekas nevaržo. Trumpa Lietuvių kultūros instituto istorija rodo, kad tokia privati iniciatyva gali būti vaisinga. Nuo formalaus instituto įsteigimo praslino vos treji metai, o štai jis jau surengė ketvirtąjį metinį suvažiavimą, kuris įvyko Lampertheime-Hiutenfelde 1984 m. spalio 20-21 d.d. Suvažiavimas vyko „Kurfalzo“ svetainės salėje, nes šiemet nuo gaisro nukentėjusi Vasario 16 gimnazija tik iš dalies galėjo priglauti instituto renginį.

Turimi lobiai

Suvažiavimą pradėjo instituto vedėjas sociologijos magistras Vincas Bartusevičius, kuris pasveikino susirinkusius instituto narius ir svečius, tarp jų rašytoją Antaną Vaičiūlą iš Vašingtono. Gimnazijos gaisras, sakė Bartusevičius, parodė, kokios netikros mūsų sąlygos, tačiau instituto veiklą iki šiol lydėjo laimė. Institutui priklausau du kambariai su biblioteka ir archyvu, bet bus galima steigti ir muziejų.

Kruopštų, šaltiniais paremtą pranešimą apie Lietuvos liuteronų istoriją pokario metais skaitė Artūras Hermanas. Buvo nušviestas iki šiol Vakaruose mažai žinomas 1955 m. Sinodas, kuriame pasireiškė to laiko sunkių sąlygų veikiami Lietuvos liuteronų vidaus sunkumai, įtampos, skilimo pavojai. Orus ir dalykiškas pranešėjo požiūris ypač išryškėjo jo išvadose, kad suradus daugiau naujų ir patikimų šaltinių

dejo ypač archyvo reikaluose, Vasario 16 gimnazijos direktorius istorikas Andrius Šmitas. Visuomenininkas Jonas Glemža parėmė institutą stambia auka, paaudodamas jo veiklai 4.000 markių. Bartusevičius pasveikino instituto nari dr. K. Čeginską, gavusį katalikų visuomenininko premiją, kurią jis paskyrė institutui ir gimnazijai.

Kultūriniai darbai

Pirmą kartą instituto suvažiavimas vyko lietuvių ir vokiečių kalbomis. Pagrindinis dėmesys buvo kreipiamas kultūrinio palikimo klausimams. Buvo išklausti septyni pranešimai. Meno istorikas dr. Povilas Rėklaitis kalbėjo apie Mažosios Lietuvos veikėjo prof. Viliaus Gaigalaitio archyvo likimą. Jis vaizdžiai pradejo domėtis, kokių rezultatų pasiekė įvairiai įieškodamas išblaškyto archyvo pėdsakus, pateikė daug įdomių žinių apie dabartinę šios žymios asmenybės archyvo būklę. Dr. Rėklaitis ragino laikui susirūpinti gausėjančiais užsienio lietuvių kultūriniais palikimais, kad jie nežūtų ateitčiai.

Panašiai kalbėjo ir baltiečių centrinės bibliotekos savininkas Otto Bongas. Savo pranešimą vokiečių kalba jis iliustravo gausiomis skaidrėmis, parodė ne vieną įdomią retenybę, surastą ir išgelbėtą kartais patį paskutinį momentą fantastiškiausiomis aplinkybėmis. Šį kartą buvo parodyti daugiau latvių ir estų radiniai, mažiau lietuvių, pranešėjas pažadėjo kitam suvažiavimui parengti atskirą pranešimą apie savo rinkinio lietuviškąjį skyrį, kuriame taip pat gausu retenybių. Šiuo metu Bongo rinkiniai perkeltami į naujas patalpas Darmštato mieste, kuris yra netoli Lietuvių kultūros instituto. Su juo centrinė baltiečių biblioteka ketina palaikyti glaudžius ryšius.

Instituto bibliotekos būklę nušvietė bibliotekininkas Artūras Hermanas. Joje jau yra per 4000 lietuviškų knygų, kurių katalogizavimas tęsiasi. Katalogo kortelės saugomos Heidelbergo universiteto ir Herderio instituto bibliotekose.

Apie instituto archyvo užuomazgą papasakojo direktorius Andrius Šmitas. Čia jau saugomi kai kurių Bendruomenės apylinkių archyvai (Liubeko, Darmštato, Stutgarto), kai kurių mirusių asmenų palikimai, laikraščių iškarpos. Šiuo metu biblioteka ir archyvas turi tik du kambarius. Dėl vietos stokos sunku plėstis. Tačiau turima vilčių, kad pastatius naują gimnazijos bendrabutį ir atstacius nuo gaisro nukentėjusią pilį, atsiras pakankamai vietos ne tik LKI bibliotekai ir archyviui, bet bus galima steigti ir muziejų.

Kruopštų, šaltiniais paremtą pranešimą apie Lietuvos liuteronų istoriją pokario metais skaitė Artūras Hermanas. Buvo nušviestas iki šiol Vakaruose mažai žinomas 1955 m. Sinodas, kuriame pasireiškė to laiko sunkių sąlygų veikiami Lietuvos liuteronų vidaus sunkumai, įtampos, skilimo pavojai. Orus ir dalykiškas pranešėjo požiūris ypač išryškėjo jo išvadose, kad suradus daugiau naujų ir patikimų šaltinių

nių šiandieninis tos istorijos vaizdas galėtų pasikeisti.

Pranešimai vokiečių kalba

Hamburgo universiteto slavistikos doktorantė ponė Jola Schabenbeck-Ebers kalbėjo apie savo rengiamą disertaciją, kurios tema — Lietuva kaip metafora Adomo Mickevičiaus, Česlovo Milašiaus ir Tado Konvickio kūryboje. Pranešėja papasakojo, kaip jai kilo mintis pasirinkti tokią temą ir kaip ji ketina ją nagrinėti.

Pats originaliausias buvo pastoriaus Gerd Littiko Kaufmano pranešimas, kuris turėjo atsakyti labai intriguojančiai klausimui: ar dar yra prūsų? Pasirodė, kad yra. Yra ratelės žmonių, kurie mėgina atgaivinti senųjų prūsų kalbą, rengia žodynus, gramatikas, mėgina prūsiskai rašyti poeziją, leidžia knygas ir brošiūras. Pranešėjas jų visą glėbį padovanojo institutui, papasakojo apie prūsų bičiulių ratelio „Tolkemita“ veiklą. Įdomu, kad Rytprūsių vokiečiai jų veiklai yra gana šalti. Tuo tarpu svajonė atgaivinti senuosius prūsus, jų kalbą ir valstybingumą, kaip ir siekimas sukurti ketvirtąją Baltijos valstybę šalia Lietuvos, Latvijos ir Estijos, atrodo labai nereali, bet ir mūsų tautinis atgimimas Simano Stanevičiaus laikais daug kam atrodė panaši svajonė.

Baigiamieji renginiai

Šeštadienio vakarą Vasario 16 gimnazijos mokiniai, vadovaujami mokytojo Arvydo Paltonio, suvažiavimo dalyviams ir tėvams atliko muzikinę programą su choro ir solo dainomis, instrumentine muzika ir trankiu orkestru.

Sekmadienį, spalio 21, įvyko visuotinis Lietuvių kultūros instituto susirinkimas, kuris išklusė veiklos pranešimų ir perrinko valdybą. Ją sudaro: vedėjas magistras Vincas Bartusevičius, pavaduotojas gamtos mokslų daktaras Vilius Lėnartas, sekretorius filosofijos daktaras Kajetonas Čeginskas, revizorius Petras Odinis.

Atsiųsta paminėti

Vytautas Rimkus, LIETUVIŲ SUKILIMAS VILNIUJE 1941 METAIS. Iš asmeniško prisiminimų ir išgyvenimų. Viršelis ir iliustracijos — E. Matuko. Išleido „Nidam Press“ (2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, England). 1984 m., 95 psl. Kaina — 3 sv., kietais viršeliais — 1 sv. daugiau.

I LAISVĖ, politikos žurnalas, 91 nr., 1984 m. rugsėjis. Leidėjas — Lietuvių fronto bičiuliai, redaktoriai — Vacys Rociūnas, administratorius — Jonas Prakapas (14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA). Metinė prenumerata \$5, Amerikoje ir Australijoje — \$7,00, kitur — \$5,00.

Jurgis Gliada, BALTOS VĖLIAVOS. Romanas. „Nidos“ knygų klubo leidinys 106 nr. Londonas 1984 m., 275 psl. Kaina — 6 sv., kietais viršeliais 7 sv. Adresas: „Nida“ Press, 2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, England.

Iš čikagiško „Antro kaimo“ humoristinės valdybos „Operacinėje“. Iš kairės: EUGENIJUS BUTĖNAS, JUOZAS KAPACINSKAS; kojos — ARVYDO VAITKAUS, kuris jau seniai yra pasveikęs. Ntr. J. Tamulaitis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pomirtinė dail. Petro Bugailiško tapybos darbų paroda spalio 15-20 d.d. buvo surengta Derbio mieste, Britanijoje. Velionis dar gimnazijoje pasižymėjo paįbyba. Vėliau lankė Taikomosios dailės institutą Kaune, studijavo architektūrą Kauno universitete. Gyvendamas Britanijoje, priklausė vietinėms dailininkų draugijoms. Atostogų metu lankėsi Š. Amerikoje, sėkmingas savo darbų parodas surengė lietuviams Čikagoje, Toronte ir Hamiltone. Paskutinioji paroda dabar įvyko Derbyje.

Sol. Antanas Keblys, gyvenantis Kanados Montrealyje, garsiną juostelėn įdainavo 13 klasišinių ir laisvos kompozicijos dainų. Tarptautinius klasikų papildė jo pasirinkti lietuvių kompozitoriai — M. Petrauskas, A. Stankevičius, A. Raudonikis, T. Makasinas, Br. Budriūnas, G. Gudauskienė. Akompanavo pianistas Ted Lazarus, įrašą ir kasečių pagaminimą tvarkė Aleksandras Stankevičius. Kasetės kaina — \$10. Išleido „Vilnius Records“ kaip privatų dainų rinkinį. Adresas: Vilnius Records, 2127 rue Guy, Montreal, Que., Canada H3H 2L9. Užsiskaitantieji pasta prašomi pridėti \$1.75 persiuntimo išlaidoms.

Debiutinis jaunosios pianistės Angelės Karaliūtės koncertas rugsėjo 16 d. įvyko Klivlando muzikos instituto paviljone. Jį surengė „Meno bičiulių“ grupė, garsianti jaunuosius lietuvių talentus. I savo pirmąjį rečitalį A. Karaliūtė buvo įtraukusi J. S. Bacho, L. Beethoveno, F. Mendelssohno, F. Chopino kūrinius. A. Karaliūtės talentas buvo pastebėtas labai anksti, kai ji pianinu pradėjo skambinti penkerių metų amžiaus. Prie jos talento puoselėjimo prisidėjo lietuvių pianistai Klivlande — Birutė Smetonienė ir Antanas Smetona. Būdamą trylikos metų amžiaus, laimėjo II vietą Ohio muzikos mokytojų draugijos surengtose jaunųjų pianistų varžybose, penkioikos metų amžiaus gavo stipendiją vasaros studijoms Interlocheno muzikos akademijoje. 1978 m. A. Karaliūtė su savo seneliais iš Klivlando išvyko į Virgin Islands salas. Jaunoji pianistė dar neturi nė 20 metų amžiaus. Ji taipgi groja fleita, yra pažangi studentė, linkusi į elektroninių skaitytuvų mokslus.

Čikagos „Margutis“ spalio 7 d. didžiojoje Jaunimo centro salėje surengė dviejų solistų koncertą — veterano baritono Algirdo Brazio ir dainavimą vis dar studijuojančio soprano Marytės Bizinkauskaitės. Beveik tą pačią dieną ir operų arijų programą jėdu jau buvo atlikę birželio 17 d. Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles mieste surengtoje tradicinėje Lietuvių dienoje. Pirmoji dalis, skirta lietuvių kompozitorių dainoms, ir ten, ir Čikagoje buvo užbaigta tų kompozitorių dūetais. Antrojoje dalyje skambėjo operų arijos. A. Brazis šiai daliai buvo pasirinkęs arijas ir R. Wagnerio „Tannhauserio“ ir A. Ponchiello „Lietuvių“, M. Bizinkauskaitė — iš K. V. Banaičio „Juratės ir Kasčiojų“, J. Žilėvičiaus „Raseinių Magdės“, G. Puccini „Bohemos“, J. Strauss operetės „Sikšnosparnis“. Koncertą abu solistai užbaigė F. Lehara operetės „Linksmoji našlė“ arijomis „Maksiman aš einu“, „Vilija“, duetu „Rausvos lūpos, poros sukas“. Akompanavo pianistas Arūnas Kaminskas.

Metinis Šv. Kazimiero parapijos pobūvis Los Angeles mieste spalio 21 d. pirmą kartą buvo surengtas su naujuoju klebonu kun. dr. Algirdu Olšausku, pakeitusiu pensijon pasitraukusį ilgametį kleboną prel. Joną Kučingį. Pastarasis yra visų parapijos renginių pradininkas, ypač tradicinėmis tapusių Lietuvių dienų. Jam tada daugelį metų talkindavo vikaras kun. dr. A. Olšauskas, neseniai perėmęs klebono našta. Metiniam renginiui jo vadovybėje buvo pakviesta jaunoji sol. Angelė Kiaušaitė, sopranas iš Harrisono, N. J., lig šiol negirdėta kaliforniečiai. Koncertinę programą dalį ji pradėjo A. Kačanausko, S. Černienės, E. Kiškio, J. Stankūno, J. Vaitkevičiaus ir J. Žilėvičiaus dainomis. Antroje dalyje originalio kalbomis atliko prancūzų F. Poulenco, L. Delibo, amerikiečių C. Porterio kompozicijas, ariją iš G. Gershwinio operetės „Porgy and Bess“, ištrauką iš čekų klasiko A. Dvoržako „Rusalkos“. Akompanavo žymioji vietinė pianistė Raimonda Apeikytė.

Metinis Šv. Kazimiero parapijos pobūvis Los Angeles mieste spalio 21 d. pirmą kartą buvo surengtas su naujuoju klebonu kun. dr. Algirdu Olšausku, pakeitusiu pensijon pasitraukusį ilgametį kleboną prel. Joną Kučingį. Pastarasis yra visų parapijos renginių pradininkas, ypač tradicinėmis tapusių Lietuvių dienų. Jam tada daugelį metų talkindavo vikaras kun. dr. A. Olšauskas, neseniai perėmęs klebono našta. Metiniam renginiui jo vadovybėje buvo pakviesta jaunoji sol. Angelė Kiaušaitė, sopranas iš Harrisono, N. J., lig šiol negirdėta kaliforniečiai. Koncertinę programą dalį ji pradėjo A. Kačanausko, S. Černienės, E. Kiškio, J. Stankūno, J. Vaitkevičiaus ir J. Žilėvičiaus dainomis. Antroje dalyje originalio kalbomis atliko prancūzų F. Poulenco, L. Delibo, amerikiečių C. Porterio kompozicijas, ariją iš G. Gershwinio operetės „Porgy and Bess“, ištrauką iš čekų klasiko A. Dvoržako „Rusalkos“. Akompanavo žymioji vietinė pianistė Raimonda Apeikytė.

Žymaus medžio drožėjo Ipolito Užkurnio skulptūrų paroda vilniečiams kažkodėl buvo surengta ateizmo muziejumi paverstoje Šv. Kazimiero šventovėje. Parodai jis sukūrė keliasdešimt skulptūrų istorine, mitologine, darbo tema. Daug jų yra skirta lietuvių literatūros kūrėjams, autorius pamėgtiems knygų herojams.

Aštuonių jaunų dailininkų paroda įvyko Vilniuje, „Dailės“ salone. Parodoje dalyvavo — V. Ilčiūnas, A. Dzika, R. Natalevičius, N. Saukienė, E. Varkulevičius, V. Jevdokimovas, A. Pakalka ir Č. Jachimavičius. Vilniaus dailės institutą jie yra baigę prieš trejus ar ketverius metus. Darbų tema buvo įvairi, bet daugiausia vyravo peizažai, portretai, natūrmortai.

Latvių dail. Imanto Vecuozuolų beveik šimto tapybos darbų paroda surengė Kauno paveikslų galerija. Jai buvo sutelkti pastarojo dešimtmečio kūriniai — teminiai paveiksai, portretai, natūrmortai. I. Vecuozuolas yra Latvijos dailės akademijos docentas, vidurinėsios kartos dailininkas, realistinių tradicijų puoselėtojas, vaisingai dirbantis ir knygų iliustravimo srityje.

Mėgėjiškų filmų peržiūros festivalį surengė Tulos kino saiveiklininkai. Konkursinėje vaidybinųjų filmų programoje dalyvavo vilniečiai Artūras Barysas. Studentams ir jaunimui buvo parodyti Tulon nusivėžti jo filmai — „Intelktuali popietė“, „Akivaizdu, bet neįtikėtina“, „Apie tuos du iš ten“. Juos kurliant, A. Barysus atliko kitu du kino mėgėjai — A. Pročys ir J. Jurgutis. Vilniečių vaidybinį filmų programa įvertinta pagrindiniu festivalio prizų ir pirmo laipsnio diplomu.

Dvi dienas trukusios svarstybos „Kalbos norma ir funkciniai stiliai“ baigėsi Vilniuje spalio 4 d. Be lietuvių, jose dalyvavo kalbininkai iš Maskvos, Leningrado, Kijevo, Rygos, kitų Sovietų Sąjungos vietovių ir Čekoslovakijos. Esą dabar ne tik vietiniai, bet ir užsienio kalbotyros specialistai didelių dėmesį skiria literatūrinės kalbos teorijai, stilistikai, kalbos kultūrai, tyrinėja kalbos stilių įvairovę, jų bendrus ir skiriamuosius bruožus, bendrinės literatūrinės kalbos pasikeitimus atskiruose stiluose — beletristikoje, publicistikoje, kasdieninėje šnekoje. Šia kryptimi žengia ir lietuvių kalbotyros specialistai. Dideli nuopelnai tenka Karolio universiteto kalbininkams Prahoje, kur yra nemažai lietuvių kalbos tyrinėtojų. Vilniaus ir Karolio universitetai atlieka mokslinius tyrimus bendromis temomis.

„Muzikos ruduo-84“ trylikta kartą spalio 25-29 d.d. buvo surengtas Lietuvos kompozitorių sąjungos. Jis pradėtas prie M. K. Čiurlionio paminklo Druskininkuose įvadinėmis kalbomis bei šio kompozitoriaus muzika. Tradicinio „Kultūros barų“ žurnalo priuosiulaukė prof. Julius Juzeliūnas už simfoniją „Lygumų giesmės“. Laureato pečius papuošė ažuolo lapų vainikas. Visi dalyviai tada susirinko prie M. K. Čiurlionio namelio, kur buvo atliekami ne tik jo, bet ir J. Karnavičiaus, J. Gruodžio, B. Dvarionio, S. Vainiūno kūrinių, prisimenant šiemetines jų gimimo lūpos, poros sukas“. Akompanavo pianistas Arūnas Kaminskas.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius 10 1/4 %
Antradieniais 10-3	180-185 d. termin. ind. 10 3/4 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų 11 1/4 %
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 2 metų 11 3/4 %
Penktadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų 12 %
Šeštadieniais 9-1	pensijų s-ta 10 %
Sekmadieniais 9-12.30	spec. taup. s-ta 9 %
	taupomąją s-ta 8 1/4 %
	depozitų-čekių s-ta 6 %
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 12 %
	mortgicijus nuo 11 - 13 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčių už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Prilimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKŲ (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiušienei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K6

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
* taisyklės. * Snelginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Š. Amerikos lietuvių skautininkų-kių suvažiavimo dalyviai Dievo Motinos šventovėje Klivlande pamaldų metu 1984 m. spalio 7 d. Ntr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ly Ontario provincijos dvikališkumą, pilną finansinę paramą katalikų mokykloms, daug kainavusių ir naudos nedavusių "Suncor" naftos bendrovės ketvirtadalis akcijų įsigijimą 1981 m.

Premjero W. Davis pasitraukimas gali sudaryti problemą Ontario konservatorių partijai. Gallupo instituto rugsėjo 24-29 d.d. praveisti viešosios nuomonės tyrimai liudija, kad tada už premjero W. Davis vadovaujamus konservatorius buvo pasirodę balsuoti net 56,2% apsisprendusių Ontario gyventojų, už liberalus — 24,2%, už NDP socialistus — 18,9%. Premjeras W. Davis buvo pasiekęs aukščiausią rėmėjų nuosimtį savo ilgo valdymo laikotarpyje. 1981 m. įvykusiuose provincinio parlamento rinkimuose konservatoriai gavo 44% balsų, liberalai — 34%, socialistai — 21%. Abi opozicinės partijos buvo pasiekusios rekordinį populiarumo kritimą, ypač liberalai, nuo 34% nukritę iki 24,2%. Kyla klausimas, ar dabar nesumažės konservatorių populiarumas, kai visi žino, kad W. Davis jau nedalyvaus rinkimuose? Į jį turėtų atsakyti š. m. gruodžio 13 d. įvyksiantys papildomi rinkimai penkiose apylinkėse tušioms vietoms parlamente užpildyti.

Kanados ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybės populiarumo didėjimą atskleidžia viešosios nuomonės tyrimo duomenys spalio

Korėja pasiruošusi olimpiadai

K. BARONAS

Nežinau, ar Kanados ir JAV televizija rodė Seulo olimpinio stadiono atidarymą ir jame įvykusias lengvosios atletikos rungtynes. Vokiečiai šioms iškilmėms sportinėje programoje paskyrė daug laiko, parodydami žiūrovais užpildytą stadioną, jame atliekamą folklorinę programą ir V. Vokietijai atstovaujančius trijų sportininkų laimėtas lengvojoje atletikoje pirmas vietas.

Pietų Korėjos valstybės prezidento ir olimpinio komiteto pirm. Samaracho iškilmingai atidarytas stadionas priklauso prie gražiausių pasaulio sportinių įrengimų. Ten telpa per 100.000 žiūrovų (ir visi gali sėdėti po stogul). Stadions sudaro (stebint televizijoje) teatro vaidą, padalintą į du aukštus. Patekti į stadioną galima per 52ėjimus ir per 15 min. žiūrovai gali jį suėti arba išieiti.

Atrodo, kad Š. Korėjos jau dabar mėsas šukis (greičiausiai su sovietų pritarimu) boikotuoti 1988 m. olimpiados žaidimus, rado labai mažą atgarsį, nes į stadiono atidarymą atvykę tarptautinio olimpinio komiteto nariai savo posėdyje ne tik pasidžiaugė puikiai atliktu P. Korėjos darbu, bet ir be jokio apgailestavimo priėmė Š. Korėjos iššūkį, visiškai ignoruodami galimą Sov. Sąjungos 1988 m. olimpiadai boikotą.

Priežastis — Kinija, kuri vis stipriau veržiasi į sportinę areną. Tai naujas sportinio pasaulio galūnas, galįs ne tik atsverti visų Rytų bloko sportinę garbę, bet ir sudaryti stiprią konkurenciją JAV-bėms.

Greičiausiai Kinijai bus pavestos 2000 metais olimpinės žaidynės, nes jų atstovų tvirtinimu, 1992 m. jiems yra dar per ankstyvi, o 1996 m. jau paskirti Graikijai, pažymint 100-tąją sukaktį nuo pirmos modernios olimpiados, surengtos Atėnuose 1896 m.

Trūko Seule sovietinių atstovų. Įvairių aiškinimų girdėti Vakarų pasaulyje. Samaranchas, viešdamas Maskvoje, atviros atsakymo iš sovietų negavo. Girdi, dar daug laiko, pamatysime, kaip imperialistinės valstybės elgis Seule ir t.t. Tačiau, kaip minėjau, tarptautinis olimpinis komitetas dabar visiškai "nesijaudina", nes Samaranchas iš Maskvos skrido į Seulą ir vėliau į Pekiną.

Taigi olimpinis gyvenimas su rado naują stiprią asį. Ja yra Kinija, kuri į Seulą atsiuntė net 12

Ateitininkų žinios

Studentų žiemės kursai. Studentų ateitininkų centro valdyba organizuoja žiemės kursus Neringoje nuo gruodžio 26 iki 1985 m. sausio 1 d. Programoje: paskaitos, slidinėjimas ir Naujų Metų sutikimas. Kviečiamas rimtas lietuviškas jaunimas. Mokestis už savaitę tik 75 dol., slidinėjimo išlaidos atskirai. Dėl platesnės informacijos skambinti Algirdui Lukoševičiui tel. 718 - 849-6083 arba Ramintai Pankutei tel. 312 - 426-2120.

Skautų veikla

• Skautininkų-kių sueiga — lapkričio 21 d., 7.30 v.v., pas sesę Liudą, 17 High Park Ave.

• Pasitarimas XXII-sios Romuvos stovyklos reikalais — lapkričio 26 d., 7.30 v.v., skautų būkle. Kviečiami visi ir visos, kurie planuoja ateinančią vasarą stovyklauti Romuvoje.

• Romuvos valdybos posėdis — lapkričio 27 d., 7 v.v., skautų būkle. Visi valdybos nariai-rės kviečiami būtinai dalyvauti.

• Lapkričio 12 d. Kanados rajono vadeivus v.s. V. Skrinso sušaukta posėdyje "Rambyno" turtininkų vieneriems metams sutiko būti s. Feliksas Mockus (tel. 489-7735). Pavaduotojai: ps. Arūnas Kalinauskas ir skv. v.s. dr. Ramūnas Saplys, ižd. s. V. Sendžikas, reikalų vedėjas s. J. Dambaras. Visi kit vadovai lieka tie patys.

• Mindaugo dr-vės sueiga — lapkričio 25 d., po 11 Mišių, mažojoje Anapilio salėje. Sueigai vadovaus s. E. Kazakevičius. Č.S.

SPORTAS

ISKILUS SPORTININKAI

Leonas Rautiškas, buvęs Kanados rinktinės krepšininkas, po kelių perkilnojimų pagaliau pradėjo žaisti Atlantas "Hawks" komandoje. Iš Filadelfijos 76 komandos buvo perkeltas pas "Indiana Pacers" ir po to į Atlantą. Būdamas Filadelfijoje, jis vienerių metų laikotarpyje yra žaidęs 28 rungtynėse ir iškovojo vidutiniškai po 1,7 taško per rungtynes.

Jonas Karpis, iškilius Toronto mokyklų ir Vyčio krepšininkas, žaidęs Sirakūzų universiteto komandoje, persikėlė į Bostoną. Pakėitus komandą, jam teks vienerius metus laukti be rungtyniavimo. Ateityje ketina žaisti Europos komandose Italijoje, Ispanijoje ar Prancūzijoje.

Natalija Leiputė, iškili Australijos lietuvių teisininkė, praėjusią vasarą dalyvavo garsojo Wimbledonio teniso pirmenybėse. Šalia V. Gerulačio, tai antrasis lietuvių teniso atstovas, pasiekęs šias varžybas. Individualinėse varžybose N. Leiputė pralaimėjo antrame paruošiamojo turnyro rate. Mišraus dvejetainio varžybose taip pat pralaimėjo antrame rate, tačiau pagrindinėse varžybose.

Ch. Aleksinas (Aleksiejūnas) pasirašė sutartį su "Golden State" krepšinio komanda. A.S.

AUŠROS ŽINIOS

Etobicoke Recreation League krepšinio pirmenybėse lapkričio 8 d. Martingrove gimnazijos patalpose "Aušros" vyrų komanda pralaimėjo "Library" komandai 81:70 (37:39). "Aušros" komandoje žaidė: K. Bartusevičius 2, R. Kakevičius 29, R. Kurezyk 6, E. Norkus 2, S. Arlauskas 6, A. Baziliauskas 5, M. Herman 20, J. Connor.

Antroji "Aušros" vyrų komanda pradėjo žaisti "York" lygos B klasėje. Lapkričio 14 d. York Humber gimnazijos patalpose laimėjo 74:70 (38:32) prieš "Goodyear" komandą. "Aušros" vyrų krepšinio komandos žaidėjai S. Žuliu padaryta kelio operacija. Jis šiuo metu sveiksta namuose, V. Gataveckas po infekcijos kelyje žaisti greitai grįžti į komandą. A. Nakrošius po operacijos kurį laiką negalės žaisti. "Aušros" komanda ir vadovai linki visiems greitai pasveikti. K.Š.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniam ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10 1/4% už 90 dienų termin. indėl.	už asmenines paskolas nuo 12 %
10 3/4% už 6 mėn. termin. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
11 1/4% už 1 m. termin. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
11 3/4% už 2 m. termin. indėlius	1 metų 12 %
12 % už 3 m. termin. indėlius	2 metų 12 1/4 %
10 % už pensijų planą	3 metų 13 1/2 %
9 % už namų planą	(fixed rate)
9 % už specialią taup. s-tą	su keičiamu nuosimčiu
8 1/4% už taupymo s-tas	1, 2 ar 3 metų 11 %
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

GARBENS REALTOR
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
(staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų)

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6
Alfonas Garbenis, Jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgicijų. Patarnauja palikimų (Estate & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE
Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

*** Nemokamas namo įkainojimas ***
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visu rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (t. pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakyką. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

Gerys Loughheed Funeral Home
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595
"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

BALTIC TOURS
10 dienų Lietuvoje
Nr. 128: Naujų metų sutikimas Lietuvoje
gruodžio 28 — sausio 11 \$1,499
10 dienų Vilniuje, 2 Helsinkyje. Išvykstama iš Montrealio
Visos kainos — JAV doleriais. Brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į "Baltic Tours" atstovą Kanadoje:
Algis Kazlauskis, 158 Geoffrey St., Toronto, Ont., M6R 1P5.
Tel. (416) 533-5964 arba
"Baltic Tours", 293 Auburn St., Newton, MA 02166, USA.
Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190
"Baltic Tours" tvarko:
* giminių iškviatimo dokumentus
* nuperka automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas Lietuvoje
* tarpininkauja palikimų sutvarkyme.

"GIMTOJO KRAŠTO"
JULIUS SAKALAUSKIS

GERBIAMASIS,

Nesitikičiau, kad sovietų okupuoto mūsų gimtojo krašto žurnalistai yra taip žemi nusiūkę; griebiasi klastojimo ir šmeižto atremti kitų nuomonių. Taip Jūs padarėte su ištraukomis iš mano straipsnio "Gimtosios kalbos išlaikymas išeivijoje" ("TŽ" 1984 m. 5 nr.). Pas mus minėti žurnalistinės etikos pažeidimai yra baudžiami stambokom pinigine bausmė. Argi Sovietijoje nesilaikoma spaudos etikos?

Antra vertus, ar tik nebūsime padarę sau "meškos patarnavimą"? Mano draugai tikrai apsidžiaugė mano "antitarybine dvasia". Mano "antitautiškumu" vargu ar patikės perskaitę visą straipsnį. Jūs "interpretacijų". Atsiprašau... visai pamiršau, kad Lietuvos pavergėjai ir baidžia stambokom pinigine bausmė. Argi Sovietijoje nesilaikoma spaudos etikos?

Baigdamas norėčiau pastebėti, kad Jūsų straipsnis įrodo, jog mūsų darbas yra raktis "didžiosios tėvynės" valdovams.

Su pagarba –
Isolda I. Poželaitė-Davis,
Pietų Australija

MIELI TAUTIEČIAI!

Dėkoju už iki šiol siuntinėtą man taip turiningą ir labai įdomų laikraštį "Tėviškes žiburiai". Žinau, kad ne dėl Jūsų kaltės gaunu jį labai pavėluotai, bet visvien randu jame įdomių dalykų, kurių kituose leidiniuose nėra. Todėl ir vėl siunčiu \$19 prenumeratoro mokesčio ir \$5 kuklią pensininko aukele laikraščiai palaikyti.

Jonas Ramoška,
Čikaga

APGAILĖTINI REIŠKINIAI

Vienas tokių reiškinių – šeštadienines mokyklas lankančių lietuvių mokinių skaičiaus mažėjimas. Kitas reiškinių – jaunosios kartos nesidomėjimas lietuviška spauda net lietuviškai kalbančiose šeimose. Tuos dalykus galėtų pagerinti KLB apylinkių valdybos, jeigu pačios pajudėtų. Kai kur jos yra visai apsnūdusios.

B. Pūkelevičiūtė "Draugo" 1984. X.13 savo rašinyje "Profesorius ir studentė" pareiškė: "Pėstininkai nesididžiuoja savo vėliava". Tai netiesa, įžeidžianti šios ginklų

rūšies karius. Lietuvos karo mokyklos viršininkas ir krašto apsaugos min. gen. Musteikis aiškino, kad nedidelis kautynių plotas gali būti nuniokotas artilerijos ugnies ir lėktuvų bombų, bet kol tame plote yra išlikęs bent vienas gyvas pėstininkas, jis yra to ploto šeimininkas. Todėl pėstininkai buvo laikomi pagrindine ginklo rūšimi. Jie savo vėliava labai didžiudavosi. Minėtoji B. P. pastaba man, kaip buvusiam DLK Gedimino pulko vėliavos dalinio vadui, o vėliau vėliavininkui, yra skaudai, nes netiesinga.

Jurgis Gedimėnas

LIETUVIAI MENO GALERIJOJE

Vartaudamas "Art Gallery of Ontario" metinį 1983-84 metų veiklos apyskaitą, randi ne tik visus direktorius, fondatorius, naujos galerijos įsigytus meno kūrinius, bet ir pilną tarnautojų sąrašą. Jei direktorių ir fondatorių sąrašuose vyrauja anglosaksų ir žydų turtuolių pavardės, tai didelę dalį tarnautojų sudaro įvairių kitų tautybių žmonės. Mums gali būti įdomu, kad 265 asmenų sąrašas yra asmenų lietuvių pavardės, arba 3% visų tarnautojų, kai tuo tarpu Toronto lietuvių nesudaro nė 1% miesto gyventojų. Daugumas lietuvių dirba galerijos apsaugos ir parodų paruošimo skyriuose. Jonas Ruseckas įrašytas kaip vyriausias paruošėjas (Chief Preparator) šešiolikos asmenų skyriuje. Rima Zubaitė, vienintelė moteris asmenų lietuvių grupėje, eina vyriausio kūratoriaus asistentės (Assistant to the Chief Curator) pareigas. Ji yra baigusi meno istoriją Toronto universitete ir, prieš pereidama į Ontario meno galeriją, penkerius metus dirbo prie paties universiteto veiklosioje "The Multicultural History Society of Ontario". Tarp kitko, vyriausias galerijos kūratorius dr. Rold Nasgaard yra danas. abe

PAŠTAS IR AUSTRALIJA

Normaliai oro paštu gaunu "TŽ" antradieniais (pirmaadieniais jūsų laiku), tad kelionė bėna šešias dienas – trumpiau, negu "Mūsų pastogė" iš Sydney, kuri kartais užtrunka apie dvi savaites su kauptu.

Atrodo, laisvame pasaulyje paštai yra tam, kad juose dirbantieji galėtų streikuoti ar vėluoti... Adelaideje turime vieną valandą kas šeštadienį nuo 9 v.r. lietuvių kalba per SEBI radijo stotį, kurią remia Australijos "Special Broadcasting Service", o mes visi dirbame nemokamai Australijos Lietuvių Bendruomenės apylinkės v-bos pakviesti.

Leonas Gerulaitis,
Adelaidės lietuvių radijo programos vedėjas

Toronto "Volungės" choras, atlikęs meninę programą vyskupo P. A. BALTAKIO sutiktuose "Royal York" viešbutyje 1984 m. spalio 21 d. Choro dirigentė – muzikė D. VISKONTIENE

Didieji renginiai nuostolingi

KLB Toronto apylinkės veiklos apžvalga metiniame tarybos susirinkime

Metinis KLB Toronto apylinkės tarybos susirinkimas įvyko 1984 m. lapkričio 13 d. Toronto Lietuvių namų Gedimino pilies menėje. Dalyvavo 17 užsiregistravusių tarybos narių, 14 organizacijų atstovų ir 5 svečiai. Pirminkavo valdybos pirm. dr. E. Birgiolas, sekretoriavo L. Girinis-Norvaiša.

Valdybos pareigūnai ir komisijų pirminkai painformavo apie atliktus darbus. 1983-84 m. valdybą sudarė: pirm. dr. E. Birgiolas, vicepirm. kun. J. Staškus, sek. L. Girinis-Norvaiša, izd. R. Budnikas, "Vilniaus" karalaitės ir paviljono renginių vadovė R. Pacevičienė, informacijų vadovas K. Raudys ir narys V. Kulnys.

Pirm. dr. E. Birgiolas metinės veiklos apžvalgoje aiškino, kad naujoji valdyba pradėjo darbą su nedideliais finansiniais ištekliais. Jai talkino įvairių sričių komisijos, kurios palengvino vykdyti valdybos veiklos planus. Vienas svarbiausių renginių buvo Lietuvos nepriklausomybės minėjimas 1984 m. vasario 17-19 d.d. Talkinant krašto valdybai, buvo suruostas kitataučių priėmimo vakaras su menine programa Prisikėlimo parapijos salėje. Toronto miesto rotušėje buvo iškelta mūsų tautinė vėliava, dalyvaujant gausiam tautiečių būriui ir žymiesiems miesto pareigūnams. Sekmadienį lietuvių parapijų šventovėse vyko iškilmingos pamaldos. Vasario 16 minėjimas buvo užbaigtas Anapilios salėje akademine ir menine programa. Pagrindinį minėjimą Ana-

pilios salėje paruošė specialios komisijos, vadovaujama K. Manglico. Minėjimas buvo rodomas CBC televizijos vakarinės žinios.

Valdybos pirminkas bendradarbiavo su krašto pirm. A. Pacevičium, palaikydami ryšius su parlamento atstovais ir kitais valdžios pareigūnais. Apylinkės pirminkas atstovavo Lietuvių Bendruomenei ne tik mūsų organizacijų renginiuose, bet ir dalyvavo estų bei latvių minėjimuose.

Valdybos iniciatyva suruostas E. Jankutės 90 metų sukakties ir VLIKo 40 metų veiklos minėjimai, kuriems rengti buvo sudaryti specialūs komitetai. Valdyba turėjo 11 posėdžių, kuriuose dalyvavo ir komisijų pirminkai. Valdyba patvirtino apylinkės tarybos ir valdybos rinkimų taisyklių projektą, kurios reikalingos užtikrinti pradėtų darbų tęstinumą.

Izd. R. Budnikas pateikė aiškiai paruoštą kasos pajamų ir išlaidų apyskaitą nuo 1983.XI.1 iki 1984.X.31. Apmokėjus buvusios valdybos paliktas skolas, izde liko \$1.427.00. Pajamų gauta \$48.566.17, išlaidų buvo \$46.857.40. Šiuo metu izde yra \$3.735.94. Solidarumo mokesčių surinkta \$2.849.00. "Vilniaus" karalaitės, Vasario 16 ir "Vilniaus" paviljono renginiai buvo nuostolingi.

Apie "Vilniaus" karalaitės ir Karavano paviljono renginius pranešimą padarė vadovė R. Pacevičienė. Jai talkino sudarytos jaunimo komisijos. Abu renginiai buvo sėkmingi, nes komisijos talkino be atlyginimo, aukdamos

SOLIDARUMO MOKESTIS \$5.00

renkamas lapkričio 11, 18, 25 ir gruodžio 2 d.d. prie visų lietuvių šventovių po pamaldų ir Toronto Lietuvių namuose per sekmadienį popietes.

Pasinaudokite šia proga - atlikite lietuvių pareigą!

KLB Toronto apylinkės valdyba

Pasirenkant laidotuvių namus

Brolių Brown laidotuvių namų ROSS CRAIG KOPLYČIA turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs saliniai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šešių durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervėžimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoalkštė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen Street West (at Lansdowne) Toronto
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

V. BACĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BACĖNAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Vilniaus diena

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos ir Toronto Lietuvių namų kultūrinės komisijos iniciatyva lapkričio 18 d. Toronto Lietuvių namų salėje buvo surengta Vilniui skirta popietė, kurioje dalyvavo apie 300 asmenų.

Programą pradėjo jos pranešėja "Vilniaus" karalaitė Daina Kalendraitė, pakviesdama Vilniuje gyvenusį ev. kunigą P. Dilį invokacijai. L. Pocienė padėklamavus Maironio "Vilnius prieš aušrą", vilniečių Kanadoje sąjungos pirm. Stp. Varanka išryškino renginio prasmę, pabrėždamas reikalingą nuolat rūpintis Vilniaus klausimu, kad keičiantis politinei būklei Europoje lietuvių nebūtų užklupti nepasiruošę.

Pagrindinę kalbą apie Vilniaus reikšmę pasakė Vilniaus krašto lietuvių sąjungos pirm. A. Misiūnas iš Detroito. Jo kalba pasižymėjo trumpumu (13 min.), aiškumu, sklandumu ir aktualumu.

Maironio mokyklos mokiniai — J. Batraks, A. Karkaitė ir A. Paulionytė paskaitė Šatrijos Raganos "Vilniaus įkūrimo" ištrauką. K. Bradūno poeziją skaitė V. Bijūnaitė, L. Dailidaitė, L. Mockutė. Maironio "Vilnių" skaitė D. Baršauskaitė ir R. Čuphinskas. Juos visus paruošė mokyklos vedėja G. Paulionienė.

Po trumpos pertraukos architektė Rita Kvedarienė, prieš 7 metus atvykusi Kanadon, kalbėjo apie Vilniaus architektūrą ir jo praeitį, savo paskaitą iliustruodama skaidrėmis. Klausytojus su kalbėtoja supažindino E. Pamataitis, LN kultūrinės komisijos narys.

Rengėjų vardu padėkos žodį tarė LN kultūrinės komisijos pirm. V. Kulnys. B.

Ontario pilietybės ir kultūros ministrė S. Fish 1984 m. lapkričio 15 d. pranešė etninės spaudos atstovams naują kultūrinės paramos programą. Daugiakultūrėms organizacijoms, kurios yra registruotos valdžios įstaigos, šiems metams (biudžetiniai metai baigiasi 1985.III.31) skiriama \$650.000, o sekantiems metams po \$1.300.000. Etninės grupės gali prašyti paramos socialiniams, ekonominiams ir kultūriniais reikalams numatytose programose. Į šį pranešimą turėtų atkreipti dėmesį ir lietuvių organizacijos, reikalingos paramos kultūriniais reikalams. Ministerijos adresas: Ministry of Citizenship and Culture, 77 Bloor St. W., Toronto, Ont. M7A 2R9. Telefonai informacijai įvairiose vietovėse: Toronto (416) 965-6597, Thunder Bay (807) 475-1355, Ottawa (613) 566-3728, Sudbury (705) 675-4383, Hamilton (416) 521-7229, St. Catharines (416) 688-6472, London (519) 438-2947, Windsor (519) 256-4919.

Ontario kultūros ir pilietybės ministerija įsteigė žymesni pagerbti savanoriams, nemokamai dirbusiems šiose srityse: meno, bibliotekų, informacijos, kultūros, naujųjų ateivių pagalbos, indėnų. Kiekviena organizacija kasmet turi teisę pasiūlyti iki 6 kandidatų. Įvertins specialioji komisija. Bus trys žymeny grupės — 5, 10 ir 15 metų savanoriškos tarnybos. Žymenybus bus įteikiami specialioje išskirtoje metų pradžioje. Pasiūlymų blankai gaunami šiuo adresu: Volunteer Awards Programs, Ministry of Citizenship and Culture, 5th Floor, 77 Bloor St. W., Toronto, Ont. M7A 2R9. Tel. (416) 965-7505.

Vestuvės • Pokyliai • Gimtadieniai
• Laidotuvės

CANADA FLORIST

Pristatome gėles visame Toronte

Tel. 532-3911

Meniška gėles paruošia Mike Prajak

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių namus)
Užsakant vestuvėms visas gėles, jaunosios puokštė duodama nemokamai

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?
SKAMBINKITE
BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

BOSLEY

188 Eglinton Ave. E.,
Toronto, Ont. M4P 2E4
(416) 486-5777 445-9469

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniai - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" bloro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

Antanas Bliūdžius

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronto Lietuvių namus)
Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS.
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

